

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De ss. Eucharistiae sacramento - Cod. Ettenheim-Münster 318

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[S.l.], [17. Jahrh.]

Tractatus theologicus in tertiam partem Dr. Thomae Aquinatis [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-131434](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131434)

2
Tractatus Theologicus.

In
Tertiam Partem S. Thomae Aquinatis

De
Sanctissima Eucharistia
Mysterio

Post discussas quaestiones de Sacram^{ti} p.
in ge^{ne}raliores Theologi statim
agunt de S. Eucharistia, dum q^u pau^{ca}
itas lectioⁿⁱ n^{on} admitit longiore^m de
Baptismo et c^{on}firmatione tractatu^m,
tum q^u de hisce duob^{us}, qua^m praeter
mittunt^{ur}, abunde jam dictu^m vides in
ge^{ne}rali tractatu^m, ubi de institutio^{ne}
o^{mn}i^{um}, deinde de ma^{te}ria, fo^{rm}a, et min^{us}
Baptismi est actu^m. De c^{on}firmationis ma^{te}ria
remota addendu^m est, ea^m ee^{re} chrysm^a
ex oleo olivaru^m et balsamo mix^{tu}
tu^m, ac ac ab Episcopo benedictu^m, qua
mixtio et benedictio est de cent^o
Sacram^{ti}, ita ut chrysm^a a presby^{te}
tero benedictu^m invalide adhibeat^{ur}.

salte nisi Papa per dispensatione qm
erit presbytero potestate benedi-
cendi, quangua suar; Henric; et Con-
inck probilig se censeant, ponti-
fice in hoc dispensare n pot: mi-
nister ordinarij e Episcopus, vel ex
quissioe Papa simplex sacerdos.
ma am propina e unctio chrys-
matis in fronte baptizati ab Epif-
copo facta in crucis figura, foa
vero hoc: signo te signo crucis,
et qpmo te chrysmate salutis in
noie patris (d: ubi notandu, in ev-
caoe S. Jh Trinitis, ut in baptismo,
ita em in hoc sacramento se respia, q ad
hanc respitenda ho per hoc sacramtum
roborat.

Disputatio Prima. 3
De
Sanctissima Eucharistia ut Sacramento.
Quaestio Prima.

De
Essentia, et partibus Sacramenti
Eucharistiae.

Articulus Primus.

An
Christus Deus sit realiter
presens in sanctissima
Eucharistia?

In Trid: sess: 13. ubi ep pfecto agit de
hoc mysterio, Can. 1. ita habet: Si
quis negaverit in S. Eucharistia Sacramento
generari verè et substantialiter corpus et
sanguinem unà cum ad et divinitate
D. N. Jesu Christi, ac pinde totum
Christum: sed dixerit, tantummodo esse
in eo, ut in signo, vel figura, aut
virtute; anathema sit. Can. 2.
ita definit: Si quis dixerit in S.

Eucharistia sacramento remanere substantia
panis et vini, unicum corpore et
sanguine D. N. Jesu Christi, negaverit,
mirabile illa conversione totius substantia
panis in corpus, et vini in sangui-
nem, manentibus undaque speciebus panis
et vini, quae quidem conversione Philia
Celia artificissime transsubstantiatione
appellatur, anathema sit.

3. Rursus Can. 3. si quis negaverit in
Venerabili sacramento Eucharistiae sub
unaquaque specie, et sub singulis cujusque
speciei partibus separatae facta totum
Christum generari; anathema sit. et Can.
4. si quis dixerit, peracta consecratione
in D. Eucharistia sacramento, non esse corpus
et sanguinem D. N. Jesu Christi, sed tamen
in usu dum sumitur, non ante, vel
post, et in hostijs, seu particulis conse-
cratis, quae post communiam asservantur, vel
superstant, non remanere verum corpus
Christi; anathema sit. qui canone statuti
sunt contra triplicem haeresin, ex quibus
prima est dicentium, Eucharistia esse

mera figura, imagine et signum
 corporis et sanguinis Christi. Ita
 Winkl. scolampadij, Carlstadij,
 dicti Sacramtarij, asserentes, n̄ vere
 et realiter manducari corpus, vel
 sibi sanguinem Dni, sed tm̄ spiritaliter
 per fidei, ad hos propine accedit
 Calvinus, qui em̄ n̄ agnoscit ullam
 presentiam realem Christi Dni in Eu-
 charia, quamvis interim velis rea-
 liter manducari in Eucharistia
 corpus Dni, quod manducatio rea-
 le, ait, n̄ se aliud, quod operose
 aliqua vivificat in aie non p̄ducta
 ab aliqua virtute inseparabiliter
 inhaerente corpori et sanguini Dni,
 quasi vero receptio alicujus effectus a
 certa causa p̄ducti dicitur p̄ductio realis
 manducatio cae.

Secunda haeresis ē eorum, qui dicunt, 5.
 Christus se tm̄ presentem in usu
 Eucharistiae, n̄ vero post usum, adeoque n̄
 amplius se in hostijs consecratis ac in
 tabernaculo p̄servatis, Ita Lutherus,

f. 12
 e et
 averit
 f. 13
 langu
 panis
 illa
 biam
 in
 sub
 cujus
 tu
 Pan
 cruce
 corpus
 sed tm̄
 vel
 f. 14
 f. vel
 corpus
 statuti
 ius
 ce

Ita e docentur, Chryſtoſt. qm adae
in Eucharía, sed ſol cum pane et
vino, adeoq hi negant tranſubſtan-
tiatione a Trid: deſerta, vocantq iſti
em iſtantes, qm cum pane
ſol qungunt, et hi ſt errores
magis cones, q proter quos ſi dant
adhuc aliqui particulares, quos aſ-
ſequi nimis foret longu, et ferme
improbile, cum nova ſt hereses ſue-
cedant priorib ob auctoru, vel ſecta-
toru inconstantia.

6. Trid. i. in Eucharía veri, realiter, et
ſubſtancialiter gtenet corpus et ſanguis Chri-
ſti, ita Catholici cum Trid: probat.
Chryſtoſt. de Eucharía dicit: hoc e corpus
meu: hic e ſanguis meus novi Teſtami.
Matth. 22. et Marci. 14. Luc. 22.
i. ad Cor. 11. hoc tm discriminē, q. S.
Lucas dicat; hic e calix novu Teſtami
in ſanguine meo, et S. Paulus; huius
calix novu Teſtami e in meo ſanguine.
et pauca ſt myſteria, qua toties et
tam ſimilibz ſentis in ſacris literis
gtenant; sed hoc verba debnt accipi in

sensu literario et serio .go. pro
 baty quin: imprimis ^{ergo} ibi quid sit
 septem, in quo solent adhiberi
 clarissimi tui in sensu literali:
 certe si ^{Wingliano} cuida' lega-
 rety domy his verbis: hac domy fit
 sua: " Jlligeret, qd tm significaret
 domus sua, vel qd tm figura, vel
 lignu' domus, vi septem pertineret.
 Rursus ^{Prus} hac verba dixit, qd
 discipuli de illo ^{gestati} s. Joann: 13.
 ecce nunc parum e. palam loqueris,
 et proverbium nulum dicis. Etia'
 Prus ^{ing} nulla' addidit explicacoe,
 qua' tm solity e adhibere, qd me
 thaphoricè loquebaty, praesertim si qd
 alijs circumstij's methaphora n. p.
 seras colligi. tunc qd dixit, se templu'
 velle solvere, et tribz diebz reedificari
 care, statim addidit explicacoe, qd lo-
 cuty sit de templo corporis sui. et si
 unqua', certe hic, opus fuisset expli-
 caae, cum qd dixit Joann: 6. se corpus
 suu' tradituru' ad manducandu'

7.

adde
 are et
 hlan
 ty isti
 rare
 ces
 dand
 s aeg
 t ferre
 tes sue
 l facta
 r, et
 is pti
 obet
 e corpu
 bnti
 re.
 qd p
 bntu
 itel
 angone
 et et
 lteris
 inji in

plures scandalizati sunt, ac eum de-
seruerunt, dicendo durg e hic sermo,
et quis est eum audire, qui cum oes
intereparunt (krum loqui de mandu-
casse veri sui corporis, debuissent
utiq; dadorari, ne errore, ne ppter
falsa opinioe perirent: et in Christus
nulla explicatioe ibi posuit, sed potius
eos abire permisit: qd in tm de metha-
phorica, sed de vera manducasse corpo-
ris sui se digne volebat.

8. quarto: si hoc verba n̄ s̄ accipienda ad
libera, cur S. Paulus adeo sollicitus hor-
tas, ut ante sumptioe corporis Dni se
p̄sent fideles. ^{certent tantum} ut aliquis manducet per
fidem et memoria, n̄ indiget tanta pro-
batione, hoc ē fit. em legendo sa-
cram scriptura, vel osculando pedes
cruicifixi: at quis p̄winglianus
prescribit tam exactum examen,
tam exactu examen et p̄sentia de
pectis, si tm velit legere S. scripta.
adit apoly qd indigne manducans:
reg erit corporis et sanguinis Dni,
hoc ē id, ac reg lese majestis

Dna in an e reg casta majestis qui
 imagine tm regis tenere et inofficose
 attrahat, nisi id faciat ex intioe
 regis ghemendi. qd si in Eucharistia
 n adest vere corpus Dni sed tm ejus
 figura, qui accederet cum peccato gra-
 vi, n tm ex ghemtu, " et reg cor-
 poris et sanguinis Dni.

Quinto: haec verba primordio Ecclesia
 fm accepta st in sensu literali ab
 oibz qulibz et patribz, et cum sacu-
 lo nono Joannes Herigena ac de-
 cimo Berengarius aliqj circa pro-
 sentia reale corporis Dni inno-
 vassent, statim a pluribz synodis
 fuere damnati nimis longu fo-
 ret quia cuncta, et patres ad-
 ducere, quibz hoc dogma stabili-
 a primo saeculo christiano usq ad
 decimul, a quo ipsi adversarij ajunt
 creata in Ecclesia se vera fuit
 profertia. videat Bellarm: de
 Eucharistia. Id tm addo, qd si qd

cum de
 sermo
 in oes
 mandu
 sent
 pter
 strus
 potig
 metha
 e corpo
 enda ad
 le hor
 di se
 ducet per
 la pro
 do sa
 pedes
 nus
 men
 de
 ipta
 ans
 is Dni
 lit

aliqui patres obsecrari locuti sūt, id
eos fecisse, q̄ areani gentilit̄ celan-
di studiose fuerint, et hinc ming cir-
cumspectis aliquando modis loquendi usi,
iuxta illud Aug. ḡtra Julian. cap. i.
vobis nondū existentibz securig, sim-
plicitas loquebatz. debet gō ex alijs
locis, ubi clarig loquuntz, profertim
q̄ ad cathecumenos instruendos ser-
mocinantz, eorū opinio colligi.

10. Dico. 2. Sacram̄tū Eucharistia n̄ ḡst̄
sū in usu, sed Prus existit in eo em
ante et post usu. Ita rursus catho-
lici. probat. Prus dixit: hoc ē cor-
pus meū, n̄ dixit: erit, vel fuit. sed
haec verba dixit, antequā apoli man-
ducarent, vel. biberent. gō ē ante usu.
2. à temporibz apolorū Cecilia p̄
adoravit Prus, ut profente in altari,
et ē incredibile, eā p̄ ḡmississe ido-
lolatricā. gō. 3. Sacram̄tū solitū
fuit asservari ad usu moribundorū
item à gratis per totā hebdomadē
in quadragesima, q̄ n̄ solent tunc

extra Trina missa grati celebrare
 Sed tñ uti prosanctificatis sicut
 Latini die parasceves. item à
 laicis et monachis defererebat dona,
 imò mittebat Episcopis.

Quarto. sicut fuere graves pena
 patuta in illos, qui sacrū sangui-
 nē effundent, et particula refidua
 post coniac sumā reverentiā repo-
 nebant in tabernaculis. sed si tñ
 est signū, vel imago, vel Christus ex-
 tra usū profens n̄ est, n̄ obertent
 tanta pena patui, eo q̄ irreve-
 rentiā n̄ est tam enormis. 5. pro-
 sentia Christi in Eucharistia extra
 usū totū ē probata miraculis, ut
 libros impleverint. tandem ipsi hære-
 tici sūt in hac doctrina inconstantissimi,
 aliqui ē cum Amnitione volunt
 Christū esse profens in tota actione
 cana, dum panis benedicitur, frangitur
 distribuitur, em̄ dum ē cana deservit
 ad egros, alij dicunt, toto triduo

ti ff.
 ty celan
 ring cir
 uendi us
 cap. i.
 q. sim
 ap alijs
 fertim
 dos fer
 q̄ p̄
 co em
 catho.
 i cor
 fuit. de
 li man
 ante usū
 i fr
 in altan
 lise in
 lalibit
 indorū
 donase
 lune

servari p^o sacrum p^oter agros,
et toto eo tempore manere. Primum,
sed si manet per triduum vel per qua-
drante, n^o est r^{ati}o, cur n^o maneat diu-
tius, quamdiu p^oter: manent p^oter sacra-
mentales. go. w.

ir. Dico. 3. in Eucharistia n^o manet p^oter
panis et vini. probat: i. auctoritate tum
gentilium Lateran: Constant. Florent.
et Trid: supra citati, tum patrum,
quorum cathalogus sequitur Bellarm: qui
et si voce transubstantias n^o adhibue-
runt ante gentium Lateranense, t^u ad
h^{ab}uerunt voces equivalentes, nam
ex ipsorum Lateranorum p^oter, patres
dicunt, ex pane fieri corpus Christi, pa-
ne transmutari in corpus Christi, n^o
est amplius pane, sed corpus Christi, n^o
est id, q^{uod} n^o n^o p^oter, sed q^{uod} benedict
p^oter, sensus falli, nec illis
credendum: insuper extollunt o^{mn}ipoten-
tia Dei, q^{uod} in hoc mysterio se quap-
tahauserint: comparant cum

Eucharistia miraculosa mutatur in
panem. 2. verba christi de Eu-
charistia intelligenda sunt ad literam: quod
remanserit panis et vinum. gratia probatur
in proprio usu linguarum, in quo utique
cum Christus hominibus locutus est, quod per
nomen hoc demonstratur id quod apparet
esse panis, non significat aliam substantiam sub
pane latentem, vel cum pane penetratam
sed significat esse panem, si auditur: quod si in
Eucharistia verè adhuc adesse panem, per
nomen hoc significaretur panis: atqui non
significatur per nomen hoc panis: quod
panis non amplius adesse probatur primò
Antecedens: si per nomen hoc potest
verè significari substantia aliqua latens vel
compensata, verè et hæc propositio, qua
intendens dicitur in lignum, dicerem,
hoc est Deus. Deus est si penetratur
cum ligno. ita potuisset intendendo
lapideum sepulchrale, quod Christus re-
surgens penetravit, dici: hoc est
Christus: sed hæc propositio ex alio sensu

8
13.

14. *si falsa. qd.*
Sed licet aliquid per nomen hoc demon-
strat, non res immediate apparens, sed res
quænta, e.g. qd demonstrando voluit
dicere, hoc est vinum: sed tu nomen quæntat,
nisi qd res immediate sensibus subjecta est
ex natura sua vel usu ordinata ad quæ-
rendam aliam substantiam: at panis et vinum
minime ordinata sunt ad quærendum Christum
dominum. probatur jam enim minor superior.
si per nomen hoc significaret panis, pro-
positio esset falsa. hoc est blasphemum.
qd. probatur major: in propria assumptione
vera deus substantiam et prædictam identificari:
sed panis et corpus Christi non identificari
possunt. qd. propria hæc assumptione non est
vera.

15. Rursum hæc propositio faceret hunc sensum
falsum, quem aliqui hæretici quidem, sed
iniquè adstruunt. hic panis verè et
proprie est corpus Christi, qui ulterius sic
inimugnatus. Vel volunt dicere, dari
identitatem inter corpus Christi domini, ac
panem, et est manifestè falsum: vel

volunt dari uniae a aliqua hypostasi
 tica, et hoc nec ex scripturis nec ex
 patribus nec aliunde potest probari: deinde
 Verbum n̄ minus potest dici incarnatum, quam
 Incarnatum: vel volunt fm dari q̄m
 chias locale: et hoc n̄ sufficit ad illa
 predicatōe: alias hō obsessus a demone
 potest dici demon, et quilibet penetratus
 a Deo potest dici Deus, quae s̄ abtur
 dissimilia.

Articulus 2us.

Solvuntur Objectiones ex Sacris Scripturis.

Ob: i. Verbum ē in scriptura saepe acci^u. 16.
 q̄m̄ pro significat: q̄m̄ em̄ s̄ acci^u
 q̄m̄ in hac p̄p̄tione: hoc ē corpus
 meum. Ob: 2^a: Gen. 41. septem boves
 pulchros et septem spica plena septem
 sem ubertatis s̄. Exodi 40. diebus
 de agno paschali comedendo: ē ē
 phrase, id ē transitus d̄ni. Luc: 22.
 hic ē calix novus testamenti in meo san-
 guine. Joan. 6. ego sum panis vitae.

Joan: iō. ego sum vitis vera: ego sum
ostendit. Joan. 8. ego sum lux mundi.
et i. ad Cor. iō. dicitur, petra am erat
Christus. gō. R: hoc argumto eodē modo
pōt p̄bri heresi arriana vel
sociniana, qua Chro negabat dicitur.
nam hac rase em pōnt ita metha-
phorice explicari illud Joan. i. Deus
erat Verbu. item pōt negari Incar-
natio, et metaphoricē explicari em illud
Joan: i. Verbu caro factu ē.

97. R. N. ḡiā. et retrosqueo argumto: Ver-
bu ē ordinariē accipi in scriptis ad
significanda identitē unig cum altero in
sensu p̄rio. gō em hic est ita accipi.
rursus verba s. scripta debent accipi in
sensu p̄rio literali, quādiū ista
scripta vel ḡiā aut p̄tes vel
ras id p̄tis, et multo magis gō
tota antiquitas sensu literalē habent
tenuit, quomadm accidit in nostro casu.
at vero claru ē, q̄ boves et tempus
n̄ sint idem, nec agnus vel ejus con-
mestis et transp̄s. loquus s. Luca

ego sum
mundi
am erat
dicit
vel
dicit
metaph
i. den
in Jncan
in illu
Am: Ver
pbris ad
ltero in
auji
cciji in
ista
vel
qd
habe
pro cap
tongue
us co
Lucu

obvis et usitatissim, qd sepe sumit
gniens pro gento, et declaray suffi
cienter alijs verbis alioru Evangelistaru.
Quando Christus dicit: lux, panis, panis
petra: non fuerunt illa verba ab ullo
sanctone patru aut gnilionu accepta
in sensu literali, sed sicut metaphoricè
qtra quod audivit in verbis Eucharist
ficis, et Zwinglijs fatesc se noctu
ab angelo, quod nesciat, an fuerit
ater an albus, doctus de ad pruenendis
Cocumbis figuratis. Certè fuerit
valde niger, atq; adeo cum apoly
dicat i. ad Cor. ii. ego è augri à Dno,
q et tradidi vobis: poterit Zwinglijs
dicere: ego è augri à demone, q et
tradidi vobis: qd idè ggruit Luthero,
qui fatesc, se modicè salis cum demone
absumpsisse.
Ob: r. Christus qd Joan: 6. ait: panis,
quod ego dabo caro mea è pro nun
di vita. Item ibid: caro è mea
verè è cibus, et sanguis verè è

18.

19.

potz: qui manducat mea carne, et bi-
bit meu sanguine, in me manet, et ego
in illo. loquitur in sensu figurato, et ita
accipiunt ea verba em a catholicis
doctoribus Gabriele Cajetano, Tapero,
Janfenio Gandabensi: qd em figurata
sunt illa: hoc e corpus meum. Confessio
ille sermo habitus e ante institutio-
nem Eucharie. qd n agit ibi de Eucharie
2. agit ibi de manducatione, qua operetur
infalibiliter operari vitam eterna.
ho hoc n facit Eucharie, qd.

R. N. A. N. patres unanimiter illa
verba explicant in sensu liberali,
pariter ea ita explicat Frid: Sept: 13.
cap. 2. et q. nec e ulla ratio, quare
verba illa tam clara injurie auri-
pianz. egrius st ratios plurima,
ob quas accipiunt in sensu liberali.
20. Imperimis e Christus n tm semel, sed
minimu septies eo capite dicit, se
carne sua daturum ad manducandum,
idq Juramento confirmat. Certi n de-
buisse alios terminos, et vis potuisset

et alii manducare per corpus. 2. Christus
 catholici ibi permittit se primus daturus hunc
 cibum: atqui si cibum tunc fuisset sicut
 rituliter manducandus, jam tunc actu
 dedisset, cum jam tunc potuerint
 fideles in Christo credere, et sic eum
 per fidem rituliter manducare. 3.

Christus ibi permittit longe praestantior
 rem cibum, quam habuerint Judaei per
 manna: atqui illud a quo servare pote-
 rat ad excitandam fidem: quod Eucharisti-
 ca manducatio non est nisi fides vel exci-
 tatio fidei.

Quarto: quod haec verba Christus in Coena 21.
 sus, ac praesentes, populi, pharisaei,
 discipuli intelligebant ea in sensu lite-
 rali: et hinc plures scandalizati sunt,
 et discesserunt ab eo: nec tamen Christus
 unquam explicavit, nec publice, nec pri-
 vate, ut fasces solebat parabolas
 apertis: et permisit servatos misere-
 recordissimum plures abire et perire,

quomodo in ruina ex mente aduersariorum
potuisset facile impredire, si decla-
rasset se loqui in de manducatione
spiritu. 5. iuxta aduersarios potest
amicus ualericens alteri prudenter dice-
re: manduca mea carne, et bibe me-
um sanguinem, quod significaret. memento mei
cum abiero, et in me spem gaudiumque
tuum reponere, te enim iuuaui. quod est abfur-
dissimum. Tandem si eo capite prius non agit
de Eucharistia, solum S. Joan: dilectus Christi
discipulus nil scripsit de Eucharistia, quod est in-
credibile.

22. Quamquam autem Catholici aliqui Doctores
dicant, eo capite sexto non agi de Eucha-
ristia, id evenit ex feruore disputationis:
cum enim disputarent contra eos, qui asse-
rebant necessitate conuicis sub utraque
specie, ut facilius se ab eorum argutis,
et maxime scriptis ex illo capite
ablati expedirent, negarunt ibi agi
de Eucharistia, quae responsio incogi-
tantiua trioncha est. neque privati

Doctoris sermo in gentibus Joh 11
 lapsa elapsa conu Eucharistia Indar
 presari pot gferre ad. i. Confessio
 N. gria. ibi e promittetur Eucharistia
 postea instituentia. ait e Christus. dabo.
 go utiqs potuit ee sermo promissio
 Eucharistia, antequam institueret. qd am
 ibi dicit: qui manducat, sificat id
 ac, qui manducabit, ut e frequens
 modq loquendi horu, sicut dicim, qui
 sumit venenum, morib, et hoc maxime
 hoc loco e sentiendu, q Christus initio
 usus e futuro. Deinceps pot am dici
 eum loqui prophetice, utendo presenti
 pro futuro. ad real gformae P. A.
 positio certis gditionib. C. A. aliter.
 N. A. C.

Ob. 3. varijs locis scripta negat,
 Christu ee in Eucharistia. go. A. jr. i.
 Joann: 6. dicit. Spiritus e, qui vivifi-
 cat, caro n prode qqua. De Matth: 15.
 q intrat in os, in ventre vadit in:
 hoc de Eucharistia dici n pot. De Matth.
 24. si quis vobis dixerit: eue hic

23.

ē Paris, aut ibi, nolite credere:
atque Catholici dicunt, eū eē hic in
templo. gō. Matth: 26. pauperes
fr̄ hēbetis vobiscū, me aut n̄ fr̄ habe-
bitis. atque fr̄ eēt in Eucharīa, hēbe-
reng eū fr̄. 5. Joan: 12. ubi sum ego,
hic et minister meū erit. sed ministri
n̄ sūt in Eucharīa. gō. 6. Joan: 14. re-
linquo mundū, et vado ad patre: gō n̄
manet in mundo: nec invisibiliter;
alias n̄ misisset sui locū Spiritū. gō.
24. J. & N. A. ad J. & A. explicō textus. ad.
dico, ibi n̄ significari carnē Christi J. & N.
n̄ prodeē, hoc ē blasphemū ē dicere,
ejus ē passio et morte liberati
sumus, et si juxta figuratū prodeēt
caro figuratē sūt, cur n̄ caro em
realiter talis: sed significat: id q̄ vobis
suggerit carnalis v̄stra imaginatō
circa verba ā me prolata, quasi caro
mea eēt dentibz consumenda, vanū
fuit vel ē, et nec prodeēt quidquid, ad intelli-
gentiā mysterij, vel sūt en-
digi, sola manducatio corporis Christi
absq̄ fide et charitate n̄ prodeēt
cum potius obis t̄m sacrilegium

~~conspiciunt~~ Ad edum. sermo ibi e de
cibo, qui confirmat et mutat reali-
ter in substantia aliti, vel facit ali-
menti: sed corpus Christi n' g'umit, sed
tam diuturnes, quibz destructis cessat
ad ee.

manet,
Quantum

25.

Ad 3° dicit. Christus ibi loquitur de illis
impostoribz, qui iudeos deceperunt tem-
pere epidij Hierosolymitani, vel de-
cipient sub adventu antichristi.

ad 4° dicit. sensus e, Christus n' s'p' ee no-
bifid' in eo statu visibili, in quo potest
utilitate corporea ab hoibz recipere,
ungi, lavari &c. ad 5° dicit:
ubicunqz, seu in oi loco; alias de-
quisset cum xpo ee in cruce vel
sepulchro, sed dicit, ubi, d' e, in aliquo
loco, scilicet celo. ad 6° dicit.

Christus reliquit mundu in spee illa cor-
porali, qua prius ambulabat, et ibi
conversabatur in terris, et ex qua
presentia Apoli singulare g'olave
sensibile hauserunt plurimis gratijs.

Ob: q. Marci. ult. dicit de Christo: 26.
Sedet a dextris Dei. go n' e altari in altari.

2. Paulus ad Philippi: 3. ait: nostra anima
versas in celis est, unda et salvatoris ex
spectamus. go n est in terra. 3. Actor: id
dicit de Deo: n in manufactis templis habitat.
4. Christus Joan: 20. dicit Magdalena: nol
me tangere, nondum est ascendi ad Patrem. go
Christus post resurrectionem vult oes cogitationes in
Patrem dirigere. qd em vult Petrus, dum toties
canit: sursum corda.

Q. Retorques argum. ad eum capite: go n
est in pede. Res tota est compenetrata cum hoc
corpore: go n cum alio. hbd hic nempe locum
illud Augustini: Semper Deus aliquid facit qd fa
teamur nos eligendo investigare n fac.

27. licet igitur gladius noster n capiat replicas,
n eo ipso impenetrabilis est, sicut nec mysterium tri
nitatis nec incarnationis gladius penetrabile est,
quibus si comparerem replicas, statim aparebit
hanc minime se illis difficiliore. Unde n nega
vino omnipotentia una virtute ea efficiendi,
sicut n negant adversarij ei virtute producem
illa mirabile unice hypostatica, ex eo am qd
sit magnum miraculum, n impugnat, sed roborat
doctrina catholicorum, cum a primis saeculis
Christianis fideles et patres su crediderint,
Eucharistia se rem sume mirabile, solig una
opit, oipia opus. In fca negat ipia. est Christus
sunt in utroq loco, n qm per presentia

quantitativam, connaturalem corpori, ita, ut
 excludat aliam quantitatem, utq's sit totum in
 toto, et pars in parte. s. quo solo sensu negat
 D. Th. christus esse in Eucharistia sicut in loco, et
 s. Aug. lib. 20. contra Faustum ait, Num habere
 in una presentia locale: sed per modum alii
 quem supernales sunt diversum a presentia supra
 explicata, per quem fit realiter, presentia potius
 hic, quam alibi. Ad rem scriptum N. grad.
 vult apertum tunc dicere, venturum de celo ut
 iudicet ad iudicium Vrsae.

Ad istum. sermo est ibi de divinitate, qua implet
 omnia, et nullis locis geludis, q' tunc requiritur, ut
 aliquis stricte dicat alicubi habitare. Dein
 negat Christus templo claudis, q' est extra illud
 existit, adeoque stricte ibi non habitat, minus
 implet templo tunc tunc, q' aliqui est requiri,
 runt ad habitare. ad istum. literalis sensus
 videtur iste: noli spernare ad meum factum, erit
 adhuc tempus; nunc est opus ad factum, sed
 cito vade, et nuntia fratribus meis resur-
 rectorum. Dicitur, Caelia non eligendum est de
 corporali elevatione, alios mathematici, qui
 vel maxime oculos ad caelum convertunt, Caelia
 pro aliis obediunt, qui oculos ex modestia in
 terra defigunt. Unde sensus est: animus a
 terrenis ad caelestia et aeterna elevandus,
 q' est fit elevando cor ad Christum in
 altari presentis.

28.

Articulus 3us.
Solvuntur Objectiones
ex Patribus.

29. Ob. 1. S. P. B. C. Eucharistia sagre appellatur
figura, symbolu, signu, typhu, antityphu cor-
poris Christi. qd n̄ e realiter corpus Christi. (an-
firmat. S. Aug. de doctrina Christiana lib. 1.
cap. 16. verba illa Christi: nisi manducaveritis
carnem filij hois, spiritaliter im̄ exponit, ait e.
qd paras dentes et ventres, crede, et mandu-
casti. Item alibi ait. n̄ dubitavit Iesus dicere
hoc e corpus meum, cum signu daret corporis
sui. Comentario in psalmu 136. Christus ad-
hibuit Iuda ad quiviviu, in quo corporis sui
figura comendavit. Comentario in psalmu 98
n̄ hoc corpus, qd videtis, manducaturi estis, et
bibituri illu sanguine, que visuri sunt, qui
crucefigunt: lacrima aliq comendavi vobis
Quis tract. 59. in Joan: illi manducabant
pane Dominum, Iudas pane Iui.

+
30. Quis tract. 26. credere in eu hoc e man-
ducare pane vivu. et lib: de Doctrina
Christianana cap: 16. ait, qd verbis nil aliud
efficiari, qua passioe Iui conicanda et mente
traviter cogitanda, Christi Iui morte. lib. 1.
qtra Iulianu ait, n̄ solu adultis, sed et infan-
tibus ee necessa Eucharistia, qd explicit dicens, in
stante per susceptioe Baptismi conicere corpo-
Christi, et implere proceptu Eucharistie.

Confessio. 2. Clemens Alexandring lib. i. cap.
6. Basilij epist. 141. Hieron. in psalmu 147,
per carne et sanguine Christi colligunt Verbu
Dei, scripturas et doctrina, quibz fuit
ualiter nutrimur: go n docent vera reale
presentia in Eucharistia.

15

Q. mente S. patrum ee quoad hoc myste-
riū clarissima, et possit videri apud Bellu-
arminu lib. 2. de Eucharistia citati per
oia aera Christiana saecula, et aetates
eoru ~~in~~ testimonia, qua eet longu
referre. praesertim auctor hic ex oibz
S. Th. tomis offert sententias mysteriu hoc ad-
struentes, et q hoc S. Doctose abutunt
haeretici, refero tm unu aut alteru ejus
septu. Epistola iro. ad honoratu. cap. 20.
in illud psalmi 21. manducaverunt et ado-
raverunt oes Divites plebis: ait: / et isti
deducti sunt ad mensa Christi, et accipiunt de
corpore et sanguine ejus, sed adorant tm
n em saturant. go ex S. Doctoris mente acci-
piunt de reali corpore Jni; hoc solum e
adorat.

31.

Lib. 3. de primite ait: dicit pueris au-
ditivite gravissa, q in altari fit corpus
et sanguis Christi. go cum pueri hoc
audientes id colligant de reali n tm de
spiritu et figurata presentia, et

32.

Aug: iudicet, eos n̄ habere fidē falsā,
Christus ē realiter presens. Lib. 2. glos
adversariū legis ait, Christus dedisse carnē
suā manducandā, et sanguinē bibendū corde
et ore: qđ n̄ tñ spiritūaliter corde, sed em
realiter ore. Coniunctio i. in psal: 33. ait
Christus solū se manibz suis gustasse in cana
qđo fuit: apud Eucharistia distribuit: aitq;
hoc n̄ pot fieri ab hoc: ab. si tñ fere
batz manibz suis figuratē, qđ hoc fieri
ā quolibet hoc, cum quilibet potit ferre
manibz aliqua sui imagine. plura vide
l. c. apud Bellarm.

33. Vtcriq; N. Patres. i. expressis verbis
excludunt solā figurā, ajuntq; hoc sacramt
ā veteribz agno paschali, manna, panibz
p̄p̄is p̄p̄is @: differre h̄m veritē
ā figuris, corpus āb umbra, rem ca.
lestē, dñā, ā terrenā, r. docent Christū
solā fide, sed reijsa nobis p̄ungi. D. miri
excolunt maximū Christi amore, nos
pascens sua carne, cum nec pastores
ovibz, nec matres filijs, nec amici
amicis, carnē suā manducandā, qronant
4. rase dant, quare sub specie panis

2ª vini dare voluerit se manducanda,
 ne fil: quoniam horare. 5. titulis
 magnificentissimis sacramtum hoc ho
 norant vocantes illud sanctum Dei,
 sancta sanctorum, yem bonum, memoria
 omniū beneficiorum Dei, terribile mysteri
 um, bonam gratiam.

34.
 Quod dicunt se suspensum, una oculo
 miraculum, transcendens ad captum huius.
 fidelibus quod antea inculcant, non se cre
 dendum sensibus, sed verbis Christi, ubi
 aqua et solum, nisi per infallibilem
 auctoritatem Christi, et omnia potentia,
 comparant illud cum alijs mysterijs
 Incarnacionis, Trinitatis etc. et sic confes
 runt hoc sacramtum dignum summo honore.
 hinc illud adorarunt, diligentissime ca
 verunt, ne quod in terra deideret, asse
 ruere, aspere ibi angelos adoratores,
 non permiscere illud videri ab infidelibus
 imo nec a catholicis: et coram his
 non se deo eo locuti, nisi verbis obscuris,
 loco explicacionis adhibentes illud:
 norunt fideles. 8. docent in hoc

mysterio fieri vera mutatio et quæ
sive panis et vini et in corpus et
sanguis, et comparant mutationibus aquæ
in vinum, virga moysis in serpente, panis
in carne: docent, non manere panem, et
hanc mutationem fieri per virtutem Dei
quæ omnia non conveniunt figurata tamen illi
ab adversariis asserta presentia
ut cuilibet non uno indisciplinato ingenio
facile patet.

35.

R. jam dicente. N. g. f. i. a. Eucharistia dicitur
ceterum per summi, vel ut in recto veniant
sola species: vel ut ipsius corpus et sanguis
Dn. si sumitur primo modo, est signum corporis
Christi presentis: si secundo modo, est signum cor-
poris Christi ut visibile hinc facta est in
cruce immolati: et in hoc sensu facta
Eucharistia dicunt et. P. B. et profertur
S. Aug: signum, quatenus scilicet significat, et
in memoria revocat corpus Christi, in
cruce immolatum. ad i. postquam. q.
sententia Aug: patet ex septem a nobis
allatis. R. 2. ad i. lectum cum Bellarm
S. Aug: ibi loqui non de Sacramento,

ad de fide incarnationis, cum, ibi nondum
 pervenerit ad locum Evangelij, ubi
 agit de sacramento. unde licet ibi agat
 de panis manducatione, non excludit reale.
 ad non textum R. Eucharistia est signum
 corporis Domini presentis, si species sacramentalis
 veniant in recto, vel signum corporis ut
 in cruce violati, si ipsum corpus ve-
 niat in recto. in 3to textu iterum
 dicitur Eucharistia signum corporis vel quod
 species sacramentalis veniunt in recto, vel
 quod significat corpus in cruce. in 4to textu
 dicitur quod non est idem corpus quoad aliquam
 accidentiam, licet sit idem quoad substantiam,
 eo sensu, quo ille apud S. Ambrosium dicitur:
 ego non sum ego, sicut enim apud I. ad Cor.
 15. dicitur: non corpus, quod futurum est, se-
 minias, sed nudum granum. et dicitur, non
 idem corpus hunc mori, et seminari
 in sepulchro, quod postea resurget, id est
 non idem quoad accidentiam, licet idem
 quoad substantiam, que modum loquendi
 notavit ipse Augustinus epistol. 146. quomodo
 autem non manducet idem corpus, explicit

30.

S. Doctor ibidem, cum ait putasse
apharnaitas carne Christi trindenda
in particulas, et sic manducanda.
37. Ad istud septu. S. Aug. sapere illud tm di-
cit vere esse tale, qd hbt suu effectus
seu qualitate sibi debita, unde cum Judas
n receperit effectus Eucharie, dicit
n manducasse, sicut em dicit serm. 2.

de verbis ayoli: illud manducare refici
e: illud bibere qd e, nisi bibere? &
deinde sapere qd aliqd noiat, n illigij
quoad sua substantia, sed tm quoad qualitate
et effectus, sic i. ad Cor. 15. dicunt re-
surrectura corpora spiritalia, cum tm quoad
substantia n sint futura talia, et ibidem
dicit; caro et sanguis regnu Dei n pos-
sident, qd tm illigij pot de effectibus
carnis, seu peccis, vel qualitate carnis,
id e corruptioe, alias utiqs corpora
erunt in celo. ad istud. illud cre-
dere e aliqua spiritibus manducatio, sed
n excludit reale.

38. Ad istud. passioni Domini e comicandus per ipsa
susceptione sacramti, unde hic Augustinus aliud
n vult, quam qd Paulus i. ad Cor. 11. dicens:

morte Domini annuntiabitur. Ad ultimum sep-
 tum Petrus Argentin: infantes e-
 nec spiritualiter per fidem actuali post
 Eucharistia sumere: Augustinus docet igitur,
 infantibus necessaria esse Eucharistia non in re, nec
 in voto explicito, cuius ob defectum rationis sunt
 incapaces, sed in voto implicito, quod autem esse
 baptismus, quod sicut quilibet genitrix erigit
 cibum, sed suo tempore sumendum, ita enim
 spiritualiter genitrix erigit pro suo tempore
 cibum spirituale. Deinde per baptismum homo in-
 greditur Ecclesiam, et subicitur precepto de Eu-
 charistia quotannis suscipienda, et incorporatur
 enim Christo, qua incorporatio iuxta S. Patres
 aliquo modo equivalens sumptioni Eucharistiae,
 et in hoc sensu baptismus est virtualis sum-
 ptio Eucharistiae; licet autem Eucharistia in voto
 implicito non sit Christi realiter, est tamen Eucha-
 ristia in se Christi realiter. Ad eandem
 confirmationem. N. gratia. Patres aliquo quatenus lo-
 quuntur figurate, sed praeterea sensu liberale
 non excludunt, praesertim isti, quorum textus
 clarissimos vide apud Bellarmum.
 Ob. 6. gratia gratia gelusio: N. Patres vo-
 cant Eucharistiam panem et vinum. go. Confirmatio. i.
 in vino una Galilaea manet manet prima
 aqua. go. manet manet prima panis in Eucharistia.
 2. Marcii 14. dicit Christus: non bibat de hoc
 genimine vitis usque in drem illud, cum illud
 bibat novum in Regno Dei. quod enim habet Matth.
 26. hoc dictum fuit post consecrationem. go. post,

29

hanc adhuc adest vinu. *Q. N. g'ia*. Euchar'ia vo-
cat' panis ex triplici ca' . i. g' e' celestis et su-
persubstantialis. r. e' panis apparenter p'ter spec-
3. e' panis ampliativè; hoc e', immediate fuit, quo
senfu em scriptura vocat' serpente' illu', in que'
versa e' virga Moysis, virga', et post' statua
salis, in qua' versa e' upor Loth, em' dici upor
Loth.

40. Ad i. g'firmat' T. A. N. g'ia. n' p' ex ma' a
panis fieri corpus Christi, eet e' aliud cor-
pus, qua' passum fuerit: ad potuit fieri
ex ma' aqua vinu. Ad r. g'firmat' N.
min: S. Lucas clare distinguit duos calices.
cap: 27. et ista verba subnectit: calici n'
consecrato, cum refert aliud calice' datu',
scilicet g'secratu', cui nil postponit. Ita
docent S. Hieron: Beda, et Theophilacty.
Quod am' Matth: et Marcy hoc verba
referant, postqua' jam meminere' g'secra-
tiois, inde e', q' illi n' reflexerunt ad
ullu' calice', sed tm' ad vinu' in mensa posi-
tum, vel n' narrarunt suo loco rem n' adeo
magni momenti. quod si em' ista verba
dicta sent' postea, tm', teste S. Anselmo,
n' deberent referri ad calice' g'secratu',
sed prius potatu' cum esu Agni baschalis.
41. Ob: 7. Euchar'ia aut' nutrit. g'o e' panis.
Confirmat' i. Ad Sacramtu' requiritur

19
elementu. q̄ panis. 2. I. Francus q̄tra
Hereses cap: 34. ait, Eucharistia q̄tra
re celesti et terrena. q̄ corpore
Christi et pane. 3. Origenes
in Apoc̄ is. Matth: ait, Eucharistia
secundum id, q̄ h̄t maale, abire
in ventru, et in secessu emitte.

4. Theodoretus ait: ^{Neque signa} ~~Neque signa~~ mystica post
sanctificaco^{ne} recedunt a sua naa,
manent e in priori substantia figura
et foa. 5. Gelasius q̄tra Acti
chetem ait: Sacramti corporis et
Sanguinis Christi naa e, et fo n
desinit ee substantia vel naa panis.

Dama 6. Damascenus lib. 4. Fidei.
cap: 24. docet, Divinitate Christi
conjugi cum pane et vino. 7.
Nomen transubstantiationis igno-
tum fuit antiquis, et primo e
inventum in concilio Lateranensi.
Ato sub Innocentio 3to.

8. N. q̄tra. Deus e miraculose
dupli defectu ma. ad i.
confirmaco. N. q̄tra. elementu, eo
quo q̄tra Eucharistia, sunt fides

42

lenfibilis. ad ream. res terrena
iterum sunt facta. ad Bria. Origenes
eligendus est de factis corruptis, qua cum
parte nova substantia, qua Deus loco
nae panis creative producit, va-
dunt ulterius. ad qta. Verba

in greco ita sonant: manent in
prioris substantia forma et figura: quod
loquitur de accidentibus. Deinde gra-
tius per nae. Eliguntur nae acci-
dentium, proprietates, et externa facta.

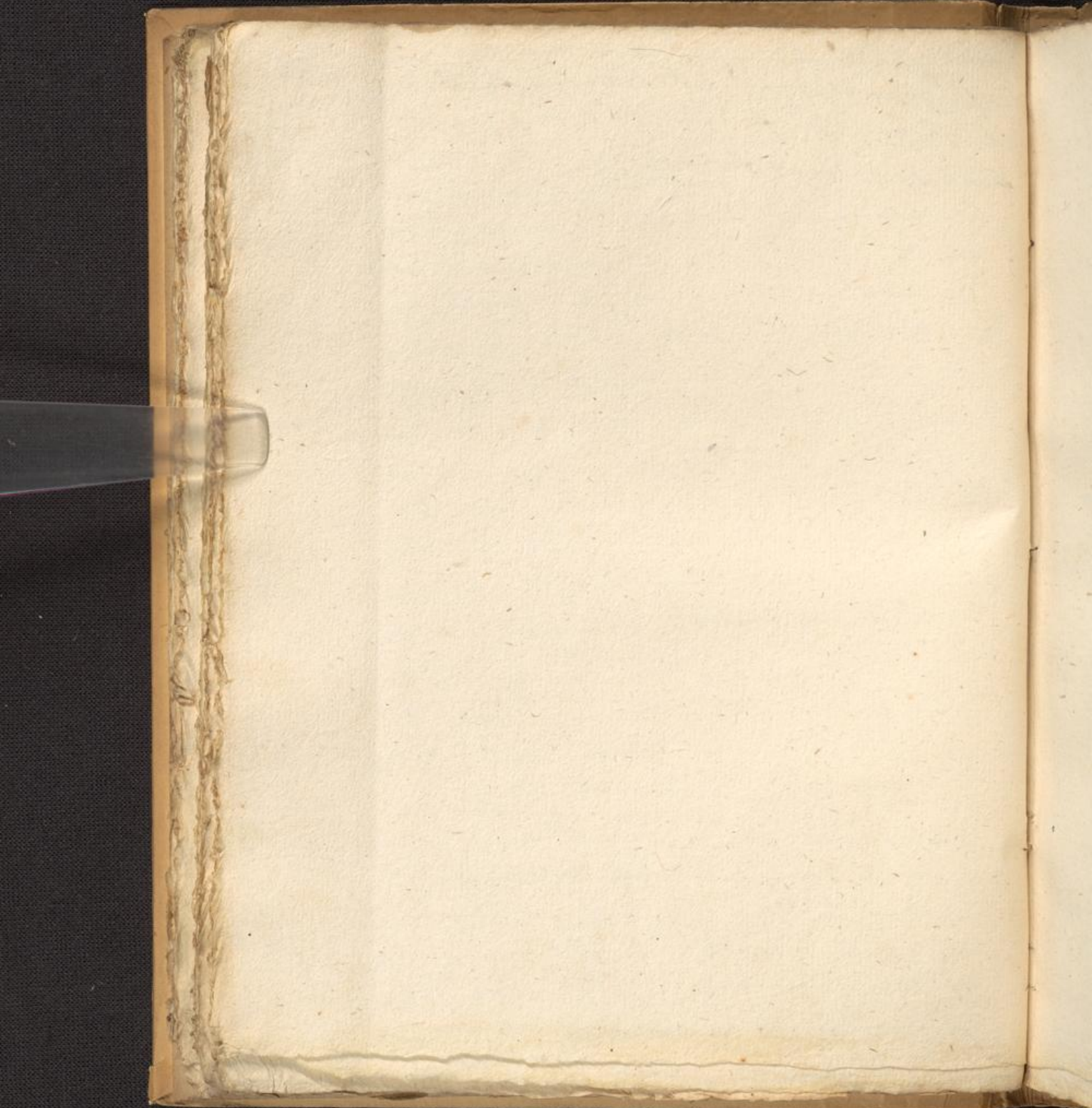
43. Ad 5ta. Conformationem. Gelasius ille non est
Gelasius papa, sed alius alius ab ha-
reticis Basiliensibus impressus, et
hic enim videtur in eligere accidentia,
ut videtur patere ex contextu.

Ad 6ta. P. Damascenus explicans
est de divinitatis conjunctione cum
pane apparenter tali, nam ibidem
dicit panem et vinum supernaturaliter
transmutari ad in corpus et sangui-
nem Christi. Ad ultima. sicut
occasione aliarum heresum ortarum
attribuit Caelia alia noia, ita potest
contra Sacramentarios adhibere nova

terena voce, praesertim cum Babes passim vocentur
Origines conversiones et transmutationes
et Theophilacty in 14 tum Marcii
transselementarem (m)

20

Verba
ent i
ura: p
in gra
a acci
na p
le n e
ab ha
lus, et
videnti
a.
plicand
ne un
Bisen
aliter
t sang
ficus
sarul
ita pot
e rood

21

Articulus 4tus.

Quid sit Sacramentum Eucharistia, qua sint eius partes, et an sit unum, vel multiplex.

44. Dico. i. Eucharistia est Sacramentum corporis et sanguinis Christi sub speciebus panis et vini, ad spirituale aeternae refectioe institutum. Ita laym. et quoad substantiam aet. Catholici. Definitio haec brevis est et clara, discernitque hoc Sacramentum ab alijs, huiusmodi generis Sacramentis, differentia reliquis tunc expressa, atque adeo licet in alijs aliis minutias forte observet, habet tamen bonitatem theologiam. dicitur autem corpus et sanguinis Christi, quia hoc in illo praesentia sunt. dicitur sub speciebus panis et vini, quia per has corpus et sanguis Christi sensibiliter repraesentantur, sine quo non esset signum sensibile. per reliqua explicatur. i. quod sit Sacramentum vivorum non ad danda, sed ad nutrienda vitam principalem institutum. deinde quod eius finis sit refectio spiritualis ad conferendo gratiam per modum convivij.

22
45.

Dico. 2. partes intrinsecas hujus Sacramti
 s. corpus et sanguis Xti. Ita Belarm.
 Suarez. Vesq. Cess. Lugo. Caym. et ceteri
 nostri qta plures coty Das et homitas,
 qui Sacramtm qrituunt in solis hieby,
 ita ut Xtus n. sit pars Sacramti, sed tm
 realiter profens sit in Sacramto. probaty.
 gelusio. i. Sacra scripta, patres et
 Doctores passim dicunt, hoc Sacramtm
 ee cibum et potum fructu. Idem n. gravat
 hieby, qua qm sapsant, n. in se pprie
 ipse cibum et potum; Xtus e ait: caro mea
 veri e cibum, et sanguis meus veri e potum.
 2. S. B. B. vocant hoc Sacramtm corpus et
 sanguis Xti; dicunt mutari p. in corpus
 Xti: hoc verba tam clara et toties re,
 petita n. snt absq. gravi rae in sensu
 tropico accipi. go.

3tio. Sacramtm Eucharis iesu per se
 adoraty, juxta illud Cuthia: tm go
 Sacramtm veneremur carni, et docet
 Irus: Ies. 13. cap. 5. sed hies per se,
 n. adoraty. go hoc Sacramtm involvit em
 corpus Xti. Si dicas, n. sola hies,

46.

Deha.
 partes
 corpus et
 et un
 by in h
 as Catho
 Diferen
 lps gng
 gressu
 unitatis fo
 id dicit
 ee in ille
 is et un
 lphilia
 hie. pe
 in un
 vial per
 fine
 gressu

sed species ut quotantes corpus Christi esse
sacramentum, quia est: vel hoc denotatio species
ut quotantes involvit aliam novam partem
vel non: si primum involvet corpus Christi
vel item non poterit adorari. si rati: ratio
argumentum. 4. iuxta vis sacerdos significat hoc
sacramentum ex proficiente materia: non significat species
quod hoc sola non est sacramentum. Sed datur adhuc
alia pars, scilicet: corpus et sanguis Christi, quod
vel cuius presentiam sacerdos significat. quod.
49. Dico. 3. enim species panis et vini sunt pars
spiritiva sacramenti. Ita comit. probat.
Sacramentum est signum visibile gratiae. Sed tale
est ratio corporis et sanguinis Christi, quae non sunt
sensibilia in se in Eucharistia: et reduntur
aut talia per species: quod enim species sunt pars
signi sensibilis seu sacramenti. 2. Tria. scilicet.
13. cap. 1. docet, in hoc sacramento contineri corpus
et sanguinem Christi: atqui nil continetur in se
ipso, sed in alio taliter inadegate distincto,
sicut pars dicitur contineri in toto. quod enim
sacramentum hoc est inadegate distinctum a
corpore et sanguine Christi, adeoque enim
sua parte involvit species sacramentales.

Nei dico
vere ver
his specie
sacramen
sacramen
permane
permane
sacramen
carit
Dei non
Dei sola
specie
celebr
sacramen
species
et vici
primum
speciat
mentis
et species
atque
in hac
de de
signat
corpus

23
Vae dicas p[ro]p[ter] d[omi]ni d[omi]ni, sacram[en]tu[m] hoc invol-
vere verba q[ue]secratis, n[on] e[st] dicit q[ui]d[am] in
p[ar]tib[us] q[ui]nari corpus X[risti], sed sub spec[ie]s, neq[ue]
sacram[en]tu[m] hoc e[st] sensibile t[ame]n per verba
transiuntia et transeuntia, sed per spec[ie]s
permanentes em[an]ant[ur] e[st] sensibile
permanent[er].

Rursum sacram[en]tu[m] hoc dicit[ur] frangi: sic
canit C[on]cilia: fact[us] dem[um] sacram[en]tu[m]. 48.
sed n[on] frangit[ur] corpus X[risti] in se, neq[ue] verba
sed sola spec[ie]s. q[ui] em[an]at i[n]ta[er]na d[omi]ni q[ui]ntu[m] e[st] p[ro]p[ter]t[er].
Ite[m] Innoc[entius] 3. capite cum marte de
celebrat[i]o[n]e missar[um], asserit in hoc sacra-
me[n]to d[omi]ni d[omi]ni, scilicet fact[us] visibile[m], seu
spec[ie]s, veritate[m] corporis, seu corpus X[risti],
et virtute[m] spiritali[m], seu gra[ti]a[m] sanctificante[m].
primum dicit, e[st] sacram[en]tu[m] t[ame]n, q[ui] pure
s[ign]ificat: alteru[m] e[st] sacram[en]tu[m] et re[al]ia
ment[is], q[ui] s[ign]ificat gra[ti]a[m], et s[ign]ificat[ur] per verba
et spec[ie]s. Id[em] e[st] rem t[ame]n, q[ui] t[ame]n s[ign]ificat[ur];
atq[ue] coniter auctores dicunt, id, q[ui] em[an]at
in hac latiori s[ign]ificat[i]o[n]e vocat[ur] sacram[en]tu[m],
e[st] de q[ui]ntu[m] sacram[en]ti, q[ui] vel e[st] totu[m]
signu[m] visibile[m], vel pars illig[ur] q[ui]o. fact[us]
corpus X[risti] s[ign]ificat[ur] e[st] in loco, ubi n[on] e[st]

Sacramentum: quod ipsum est totum sacramentum
si dicas habere quatuor species, sicut supra
n: 46.

49.

Quare partes sunt in speciebus et corpus Christi, et
idem corpus Christi non nuda acceptum, sed ut pro
sensu sub speciebus, licet in darentur speciebus hic
et corpus Christi alibi, non darentur sacramentum, adeoque
est presentia, seu quiescit cum speciebus, in quocumque
tandem gradibus, est pars sacramenti, prater hoc
quod spiritum hoc sacramentum facta consecrationis, de
qua scribitur n: 53. et 75. de sacramentis in generali
idem Institutio Christi, de qua n: 64. praterea
intentio et potestas ministerii, seu pro
babilitate characteris sacerdotalis sunt etiam
partes huius sacramenti, si quiddam dicitur
sumatur, uti habet n: 121. panis vero
ipse et vinum seu materia remota Ca.
charia probabiliter non sunt partes Eucha
riae, ut diximus n: 153. Sed neque sum
ptio seu usus est pars sacramenti. Ita D.
Thomas, dicens, hoc sacramentum perficitur in
ipsa consecratione materiae, nam iuxta
comune sensum Ecclesiae hoc sacramentum perficitur
ante usum, et sumptio est tantum applicatio
catis ejusdem, ut caeteri gradus.

Hic. 4.
mentis
D. Tho
sage
ut, ut
reli g
grum
et
in d
vini
sacram
tine
pot
fun
una
D.
cla
cet
pa
vini
corp
sed
rita

50.
594

Dico. 4. Eucharistia est unum solum sacramentum integrum et completum. Ita D. Thomas et ceteri. Probatur ratione Angelici. Sacramentum hoc est in spiritu, ut sit spirituale vivum, quod corporali conformatur, ad hoc autem ut integrum sit, requiritur cibum et potum: ergo ad unum integrum spirituale vivum requiritur cibum et potum: ergo hoc sacramentum est solum unum formaliter continentis Christus solum solum cibum et potum. 2. ut fides docet, solum septem sunt sacramenta: ergo Eucharistia est solum unum, alia forent plura.

3. Catechismus Romanus de Eucharistiaclare hoc docet, ita loquens: licet autem duo sint elementa, panis scilicet et vinum, ex quibus integrum Eucharistia sacramentum conficitur, non tamen plura sacramenta, sed unum solum esse Ecclesia auctoritate docuit confirmemur.

qd attinet ad multiplicacoe¹ numerica¹ questio¹
 e¹, ut recte advertit Mar: de modo loquendi,
 et pot dici hoc sacram¹ unu¹ vel multiplex,
 prout vox Eucharistia a¹ diversis accipit¹. qui
 dicunt importari in recto solu¹ corpus Xri,
 dicunt unu¹ numero e¹ sacram¹; nam hereta
 accidentia multiplicanti¹ multiplicato recto,
 adducunt¹ hi auctores pro se aliquos septus,
 quib¹ t¹ responderi pot, exprimi illis t¹, qd
 praecipuu¹ e¹ in Eucharistia. qui vero dicunt,
 em¹ spes venire in recto, dicunt e¹ plura salte¹
 inadeguate¹ sacram¹, et qui cum Vasq: docent,
 solas spes venire in recto, dicunt q¹ter a¹ for
 tiori dari plura sacram¹. et hi afferunt pro
 se septu¹ cap: trib¹ gradib¹ de q¹perase. Distinct.
 r: ubi Clemens Papa ait, tanta holocausta
 offerenda e¹ in altari, quot populo joint suf
 ficere. Quisq¹ addat, qua remanserint, e¹
 cum timore et tremore a¹ Pericis absumenda,
 colligib¹ eu¹ hostias jam q¹feratas vocare
 holocausta.

Notant t¹ em¹ hi auctores, n¹ sufficere
 multiplicacoe¹ t¹ physica¹, sed requiri morale¹,
 ut spes sint discontinua, ino¹ Hannoldo
 n¹ sufficit discontinua¹ t¹ physica¹, qd e¹ g.

Sacerdos hostiam in 3. partes dividit, vel
plures particulas reponas sumit. sicut e
qui plures bolos ejusdem cibi sumit, n̄ dicitur
sumere plures cibos, si moraliter loquendo
n̄ dicitur sacerdos sumere plura sacramta,
sed ad hoc juxta hunc auctorem requiruntur
sumptioes moraliter plures, quales n̄ sūt,
si sacerdos continuatis vicibus sumit plures
successive particulas. Vide juxta istud
modum loquendi multiplicitas Eucharistia
desumpta a speciebus imprimis physicis distinctis
et discontinuis ac sumptioibus moraliter
pluribus; nam si eadem species replicate
sumerentur a duobus, vel si eent species physicis
quodam distincta, sed tamen continua, vel sumerentur
una moraliter sumptioe, n̄ censerentur
plura sacramta. Vide: Suarez: tom. 3. in
3. parte. disp. 39. sect. 4. et Haunold.
lib. 4. cap. 2. controversia. 1. et 2.

Articulus 5tus. Solventur Obies.

53. Ob: 1. quia 2. generalis. corpus Christi n̄
significat, sed significat 2. n̄ e sensibile. 3.
negs e moa, negs sua. go. n̄ significat

Sacram. *Quodam. i. Cap: ego Berengarius*
distinxit. 2. de consecratione: dicitur: non solum
manere post consecrationem sacramenti, sed etiam
corpus Christi. quod inter se distinguunt. 2.
cap: cum marke de celebratione missarum
dicitur corpus Christi esse sacramentum solum et res
sacramenti: sed hoc non significat sacramentum, ut
patet in caractere, qui enim est res et
sacramentum solum. quod. P. N. A. corpus Christi
significat quod quidem per se, sed etiam significat
gradum, et non quidem immediate, sed mediate
sensibile quod sufficit, ut dicitur n: 11. de
sacramentis in. gee. tandem potest reduci ad modum
proferri si gradus cum intentione Christi,
quod solum solum ex n: 64. de sacramentis.
Ad 1. quodam. D. g. s. distinguunt adaguate 54.
a corpore Christi. N. inadaguate. C. g. s.
quod am species hic videntur dici sacramentum,
licet sint solum pars, inde est, quod aliquo parti-
tribuntur denotatio totius, ut patet in infirmis,
proferri si pars sumat solum rectum
denotatio, sicut saltem aliquo videntur species
sumi, et iuxta hoc explicandum est modus
loquendi, quo dicitur in sacramento Eucharistiae
esse vel contineri corpus et sanguinem Christi.

ad r. gfrmaoe P. min. aligdo n gti,
fuit. C. per n gstituit - N. min; qdo
gstituat; et qdo n aliunde defumendū ē.
Caracter n ē pars lavacri spiritalis,
quā ē sentia baptisimi; adeoq; hunc
n gstituit. Corpus Xri; vero ē cily ad
spiritalis, quā ē sentia Eucharis.

55. Ob. 2. gtra B. gelusio. S. P. B. vocant
hoc Sacramtu corpus et sanguine Xri; et
hoc solū ē cily et potq; qd solū ē Sa-
cramentu. Confut. i. fies n gferunt grad.
qd. 2. qd ē Sacramtu sml et res Sacramti.
n ē pars Sacramti. qd. negs qd ē Sacramtu
tm. 3. si qd vocula tm ita attendit,
deberent fies sola ēē Sacramtu: hoc ē
gtra nos: qd. R. N. gtra. S. P. B. lo-
quunt de Sacramto denotative sumpto,
quatenus dicit in recto corpus Xri, nam
aligdo loquunt de illo, ita ut in recto
veniat corpus Xri, aligdo ut in recto
veniant fies, certē qd vocat Eucharis
quoniam, cily, et potq; C. fies nec par-
tialiter gstitunt rectu tantu deno-
minand, id ē, si vocet corpus, caro,

et sanguis Xpi. ^{scilicet} vero veniunt
in recto in yis loquendi modis, quos
adversus n: 54.

Ad 1. q^o format. O. A. N. q^o fia. patet
responsio ex dictis n: 121. 126. 154. de
sacramtis in gee. R^oeri q^o r. N. A.
q^o cum sint ma^o sacramti, probilig
sunt elevata ad ca^ondam grad^o, sicut
ablutio et unctio. ad 2. q^o format.
N. A. et hoc omisso - N. q^o fia. ob g^otriam
auctoritate^o conel. ut dictu^o e^o n: 48.

ad 3. q^o format. N. Maj. aliud e^o e^o fi
dico: s^oes s^o tm sacramtm, aliud: tm
s^oes s^o sacramtm, sicut aliud e^o tm
Pet^o e^o Gramatic^o, aliud: Pet^o e^o tm
Gramatic^o: mutaret^o e^o appella^o, si
una p^orio auj^oret^o in eode^o sensu, ac
altera. sed hoc ad sumulas.

Ob. 3. q^o tra dicta n: 49. si sacramtm
p^o dici manere, licet n^o maneat verba,
et si hoc sint pars sacramti, poterit
em^o dici manere, licet n^o maneat corpus
Xpi, vel s^oes, hoc n^o p^o dici. q^o
q^o format. i. si panis absq^o g^oeracoe

27

56

57

converteret in corpus Xpi, est verum
Sacramtum. 3o verba n^o s^o pars. 2.
Eucharistia ante usum se habet, ut oleum
respectu extrema unctionis: 3o sicut
haec per unctionem, ita Eucharistia spiritum
per sumptionem. 3. false sumptio se habet,
ut satisfactio in Sacramento Penitentiae:
3o e^o false pars integralis. 4. sumptio,
ut dictum n: 5r., e^o ratio, quare Sacramtum
Eucharistia fit unum vel multiplex numero.
3o e^o pars Sacramti. R. N. maj: nam
sicut manente ramo, et n^o manente in
spiritu, manet signum vini vendibilis: n^o
vero manet hoc signum remoto ramo,
et manente vel renovata sola inhi-
tuose, ita se res habet in Eucharistia.
Oportet igitur inspicere naturam denotantis, et q^o
per illam intelligat: atqui n^o intelligit ab
ullo per denotantem hanc Eucharistia sola
verba: sed corpus et sanguis Xpi sub
speciebus.

58. Ad i. q^o s^o m^o ad D. A. est verum Sacramtum
sed diverse speciei ab hoc nostro. T. A.

ejusdem speciei. N. A. ad 2. gformae. 28
N. A. oleum ante unctioem iuxta neminem
est sacramentum, est autem Eucharistia: neque
oleum est materia proxima sacramenti, neque se
habet sumptio Eucharistiae, ut unctio olei,
quod haec est materia proxima, est actio Christi, et
substantia forma sacramenti, et per hanc
significatur: non ita sumptio, quae non est materia
sed tantum applicatio requisita, ut Eucharistia
causet gratiam, quia in ipsa sit causa.
ad 3. gformae. N. A. satisfactio est
materia penitentiae, et vocatur a Trid. pars:
non ita sumptio Eucharistiae: alij dicunt,
illa saltem significari per formam, quatenus
ipsa significat obtinendam remissionem peccatorum
per satisfactionem: negant vero per formam
operationis significari sumptionem Eucharistiae.
ad 4. gformae. C. A. D. g. q. 1. est pars Eucharistiae
ut sic, seu specificum sumpta. N. in genere
materia individualiter multiplicata. C.
sumptio seu usus Eucharistiae in ordine
ad multiplicandam sacramentum se habet, si
cut divisio rami in ordine ad multi-
plicandam signorum, si rami totum pensat ego

una domo, e unum signum vini vendibile, si dividat, et partes pluribus domibus appendant, erunt plura signa: nec tamen des diversio vel junctio rami e pars constitutiva signi vini vendibilis ut sic, sed ad summum e pars signi, ut moraliter unig, vel moraliter multiplicis, vel signi materialiter tam magni vel tam parvi, ^{pariter} taliter sumptio n e pars Eucharistiae ut sic, sed ad summum sacramenti duplex ut moraliter multiplicis, et qd si ut tale sumat quoditative; n vero si sumat denominative, sicut em qd inas vel divisio speciei e tamen pars sacramenti, ut materialiter tam magni, vel tam parvi, scilicet pro quantitate speciei.

OO. Licet am unitas vel multiplicitas physica sit prout realiter intrinsecum rei, em specificative accepta, n tamen respicit e prout intrinsecum, unitas vel multiplicitas tamen moralis, atq; adeo sumptio n debet esse in diversa Eucharistiae ut sic seu specificative accepta, sed tamen reduplicative accepta, ut moraliter multiplicis, imo sumptio n e

pars Eucharia ut moxliber unig, q
 e unu moxliber sacrmtn, est a
 nullo sumat. Nec dicas: si multijiles
 sumptio facit multijiles, una sumptio
 faciet unu: negat e flatu: nam
 sicut ad denoiandu ramu signu mul-
 tijiles requirit qm divisio ejus, n tn
 requirit ulla divisio ad denoiandu ramu
 signu unu, sed tn requirit foa opposita,
 seu negas divisionis: ita em licet ad
 denoiandu sacrmtn Eucharia multijiles
 requirat sumptio multijiles, tn ad id
 denoiandu unu nulla requirit sumptio,
 sed foa opposita, seu negas multi-
 plicis sumptiois, qe negas em dat.
 hunc qdo nulla dat sumptio. quamvis
 am una sumptioe tm epistente deb
 tm unu sacrmtn, n tn denoiat unu
 ab una sumptioe, sed a negaoe mul-
 tijlicis.

Ob. 4. qtra q. gelyioe. si Eucharia e
 tm unu spc sacrmtn, laicif sub
 una tm spc concantes, n sumarent
 totu sacrmtn. hoc dici n pot. qo.

Ob.

pr: min: Trid: fest: vi. cap. 3. docet. sub
una spee sumi veru sacramtm. go. gfont
i. Celia ita orat: purificent nos que sum
die sacenta, que sumimus. go. et plura.
~~et dant duo divise esse, et duo divise~~

~~spee. go. duo sacramta~~ 3. Eucharistia ut con-
senta sub speciebus panis differt ab Eucharistia
ut qenta sub speciebus vini. go. 4. Denotio
totius n. qretit parti: go. denotio sacramti n.
potest qretere hostijs qsecratis eig: in
pripide. atqui qretit et tribuit ijs
comissione. go. n. et tm. partiale sacramtm.

5. pot dici, q. S. pater et gentia n. Co.
quand de spee infima sacramtoru, sed de
subalterna, adeoq. pot dici dari plura in
spee infima.

Or. N. D. maj: n. sumerent totu sacramtm quoad
qrentu fil: christu, et sufficiente effi-
cacia graa per modu refectionis spiritalis.
N. n. sumerent totu sacramtm quoad qti-
rens seu spes, et quoad qleta pfectio
refectionis integra per modu qvivi-
et majore ad pfectio. N. q. fia
haus sub una em. spee et e. et pot

dici verus sacramentum; imò Trid. dicit
 tñ sumi totus Xpus, et verus sacramentum
 nec dicit sumi totus sacramentum. sumunt
 qđ laici totus Xpi corpus tñm cibum
 spirituale, et realiter em sanguine coacti
 qđnctus, qui ē potus, quavis sanguine
 n̄ sumant sub specie vini, quo significat
 eum per modum potus, adeoqđ n̄ sumunt
 totus id, per qđ significat integrum vivum,
 ad qđ requiritur cibus et potus; verbo n̄
 sumunt utramqđ speciem.

Sumunt tñ corpus et sanguine Xpi
 sub ijs speciebus, per quas significat re-
 fectio spiritalis, nam refectio simplex
 n̄ exigit cibum et potum, sed pot fieri per
 utrumqđ speciem, adeoqđ per utramqđ
 speciem, hęc significari. per hanc sumpti-
 onem em qđm ijs gratia sacramentalis, de
 qua plura, qđo de coniac sub utraqđ
 specie. ad i. qđmase. I. qđm. plura
 specie. N. individualiter. C. qđm. ad 2.
 qđmase. It̄ diversa masa et foa, qđ
 tñ ordnans divinitus ad glenda una

63.

integra significat. C. qd n̄ ita ordinantur
N. A. C. si in sacramento Ordinis et ex-
trema unctiois s̄ plures mās et fōa
cum tñ ordinantur ad unā ḡletā significat,
ē tñ unū sacramentū Ordinis, et extrema
unctiois. Hinc illa mās et fōa vo-
cantur parciales.

64. ad 3. ḡformae. D. A. difert sicut una pars
āb altera. O. A. sicut totū ā toto. N.
A. C. nam neutra h̄t seorsim significat
ḡletā grāā in ea rāōe, in qua ex sua
instituto significat sicut: in rāōe ḡvivi. ad
4. ḡformae. N. A. licet i ea dēnoiaō n̄
tribuat s̄r̄ partibz, tribuit tñ s̄p̄.
si si amphora vini dividat in plures
scyalos, in quolibet diebz ēē vinū, si
rang dividat in minores, quilibet diebz
rang, si idē ḡviviū ḡstitutū ex 30. cibis
dividat, ut hodie ingerant 15. et cras
iterū 15. cibi, erunt duo ḡviviā: qd̄ s̄m̄
si dividat sacramentū Eucharisticū in sumas
tñ una s̄ces, poterit dici sumi sacramentū
hinc si quis sumeret solū S. hostiā, et
alig solū S. sanguinē, erit duo sacramta.

ad 5. q. formae. N. A. nam si loque-
 rentur N. B. B. et gilia tm de fee
 fualterna, seu de rase generica, pot
 facile inveniri rae generica talis,
 ut tm sent duo Sacramta e: g. unum
 Sacramtu vivum, alteru mortuum,
 unu iterabile, alteru n iterabile,
 vel tria, unu sub precepto abste,
 alteru sub precepto qdronate, et unu
 n sub precepto, et sic poent alia rase
 generica inveniri pro assignandis q. vel
 5. adeoq n est certu numeru Sacramtu
 q. tria: florent: B: pariter em
 poent assignari plura, qua forte:
 Dividendo e: g. Baptismu in plures
 spes infimas, et sic de alijs.

Articulus 6us.

Qua sit ma remota hujus
 Sacramenti!

Dico. i. ma remota nepra ad valore
 hujus Sacramti e panis triticeus, et
 vinu de vite. Ita J. Th. S. p. q. 74.
 a et theologi oes. exceptis uno et
 altero, quoru sentia ad alijs desinit,

B. B.

probat ex quil: florentin in decreto
 Eugenij. ubi ita habet. Quid est Euchar-
 iacum, cuius materia panis triticeus, et
 vinum de vite, & cuius ante consecrationem
 aqua modicissima admisceri debet. nec
 potest dici quilibet assignare tamen materiam precisi-
 vam et convenientissimam, aut necessariam tamen
 necessitate precepti, nisi vero necessaria necessitate
 saluti, nam mens huius quilibet et ego coram
 theologorum est, tradere materiam et formam sa-
 cramentum essentialiter, alias est nihil certi
 potest ex hoc quilibet colligi, potest eadem
 ratiō dici, ad Baptismum non esse simpliciter
 necessaria aqua, sed tamen hanc tamen esse materiam
 magis convenientem, nec ad consecrationem calicis
 simpliciter necessaria vinum de vite, sed ad
 valorem sufficere etiam vinum artificiale,
 quo non potest admitti.

67. Dico. 2. siue panis triticeus sit azymus, siue
 fermentatus, valde in eo consecratur. Ita
 florentinum: definitio est: item in azymis
 siue fermentatis pane triticeo corpus
 Christi veraciter effici, quilibet: uterque panis
 est vere dictus panis. Item siue vinum
 sit rubrum siue album, utrumque sufficit ad

consecratione calicis. qd em in consecratione
 panis, cum in hoc n sit majus dis-
 crimen morale - nesite tñ praecepti
 tenentis latini consecrare in azymo,
 graeci in fermentato. uti iterum
 florentinum: sacerdotibus in altero
 ipse dñi qd corpus pficere debere, unum
 quempq sil: juxta sua Celia qtu
 dñd. Item sepe Tamb: qstituit Big 549,
 ne graeci latino more, et latini
 graeco ritu missas et alia officia
 sua celebrarent.

Unde Suar: Vazq; arriaga, Tamburing, Os.
 et juxta hunc comiter Doctores dicunt,
 n licere, ut sacerdos latinus transiens
 per graeca Celia, vel graecy per
 latina, si n adfit templu, ubi potest suo
 ritu celebrare, se accomodat ritibus
 loci, q qtudiversitates illa n st tñ diversa
 ru locoru particularium, sed geales
 Celia: dein valde difficulter adifcet
 latinus missa graeca, vel graecy latina,
 dicere am sacru ritu et idiomate lati-
 no cum pane fermentato, et cele-
 brare partim graeco, partim latino

ritu, qd n̄ videt̄ faciendū. Si vero talis
sacerdos n̄ tm̄ transiat alia Cūlia s̄m
peregrinū, sed stabiliter ibi velit ma-
nere, fiet membrū illiq̄ Cūliae, et debet
se accommodare ritui Cūliae, ad qua
transibit. vid: arruz. disp. ii. de Eucha-
ria. et Tamb. in methodo appetite
coniois. cap. 2. S. 9. ex hoc inferit̄, em̄
sufficere panē tale q̄ritū, nam hic con-
ter misceri solet fermentato, qui sufficit,
proterqua q̄ modica sit talis quantitas
mixta.

99. Dico. 3. n̄ tm̄ panis ex tritico, s̄rictē
dicto, qd germanice vocat̄ Weitzen, q̄ sed
probitiq̄ et em̄ valde adhibet̄ panis ex
tritico ming s̄rictē dicto, et s̄vevis
maximē usitato, qd vulgo vocat̄ Bron,
seu fust. Ita Albertus M. qui Lauinga
in s̄vevia natus per spelta videt̄ Jligere
triticeū s̄vevicū. Tanner. tom. 4. Disp.
5. q. 2. dub. 3. asserens, hoc eē extra
q̄troverfia, qd sit maā valida. Laym.
lib. 5. tr. 4. cap. 2. Haunold. lib. 4. tr. 3.
cap. 3. Job: alfabeto sacrificantiū
cap. 2. ubi addit, n̄ dubitandū, quon

Episcopi sedulo caveant, ne ad tam au-
 gustum sacramentum adhibeant, nisi in ido-
 rea. Jls. tr. 6. Diss. 4. a. 2. Langalen.
 ses. anacleto, Gervasio florero, et
 Recentiores germani in manuscriptis
 passim. Idem tamen arriaga, qui in
 Bohemia scripsit, scribit asserit hic
 Diss. 3. lib. 1. idem videt sentire
 Hurtao de Cuchar. Diss. 2. difficile
 2. asens, si per spelta siliq. grecis
 quada tritici, quo in aliquib. provincijs
 praesertim Gallia reperit, se maad
 sufficiente: sed videtur galli per sua
 spelta, seu Cypell siliq.ere ipsa triticu
 hoc praevic. et hunc praesertim ger-
 manoru thlgom auctoritas videt docere
 hoc in re magis attendi, qua ceteroru,
 qui ordinarie dubitare solent de spelta,
 qua voce nos germani tribuimus
 tritico praevico, q. referunt, q. quid nos
 crepat. adeoq. tam parum post ferre
 judicium, qua nos de hispanico Candéal,
 formisimo, Cadilla, Centeno, vel Italico
 Farro.

Sed neq. tunc latini clari s. auctores 70.

quodam conveniunt, quod siccet hordeum et
avena, ad non conveniunt, quod siccet siccet
cet filigo, pelta, Bechale, alicajon,
far, ador, zea, Typha. Nos filigine
germanice explicamus, wozgen. Sed an
quid est, an antiquis non aliud significavit, et
forte, ut suspicatur Tanner, id, quod vocamus
Aron. Blinius ait, filigine esse delicias
tritici, et ex ea fieri lautissimum
pane. Columella lib. 2. cap. 9. ait, esse
vitium tritici, quamvis candore præbet,
et infra addit, esse triticum solo uligi-
noso post beatam sationem convertitur in fili-
ginem. Cybra ait plinius lib. 8. cap. 18.
filigine in terra forte verti in triti-
cum, et testatur hoc Henricus. De terra
ipse opus Ledepius, non longe Salman-
tia, et arriaga de terra Hungaria,
ac aliqubus terris Hispania, sed Henricus
non videtur loqui de tritico pœvico, sed de
eo, quod vocamus wozgen, et arriaga certe
hoc significat, quod distinguit accuratè à
tritico pœvico, quod annulate describit.
71. Probat gelusio ruse. ut habet Tanner,

Gob: et fls: et prapz adhuc in Suevia,
 Rauracia et alijs finitimis Suevia
 regionibz passim fiunt. i. horrea ex
 spelta / sic deinceps vocabitur triticum
 Suevicum: / et adhibetur citra singulum à
 viris doctis et religiosis, fortassis ab
 ipsis episcopis: n̄ ē am̄ incredibile, qd̄ Deus
 permittat tam perniciosū errorem, qui p̄bi-
 liter em̄ invalidas redderet adinaces
 sacerdotales. Consimil. panis ex spelta
 ē sapiens et candidus em̄ principibz usitatus,
 et in epimacoe morali nil ferme differt
 à triticis. go. probat. ḡsa. Doctores fatentur
 n̄ solum triticum strictè dictum sufficere, sed
 em̄ illud, qd̄ in epimacoe morali eorū maximè,
 qui regionū et rei rusticae p̄ periti,
 triticum censent, sic hyssani conuiter dicunt,
 solum Pandem esse sine q̄troverfia aptū
 maad, cum tñ n̄ sit triticum strictè dictum:
 sed ita em̄ de sua spelta censent Suevi
 regionis sua et rustica rei periti. go.
 Dico. 4. panis em̄ ex filigine seu Schabali
 si per haec verba filigine ea sp̄es seu
 menti, quam germanice vocamus roggen, ē
 maad valida Cuckaria. Ita D. Th. 3. p̄.
 q. 74. a. 3. qui per filigine n̄ filigine

triticeum frumentum, ut vult Tannar. hoc est
nascitur ex tritico stricte dicto, sed triticeum
frumentum dicitur per secula, seu far, quod
aitur esse sufficiens licet dicatur, esse tritico
simile, quia filigine, quod verificatur de tri-
tico frumento. Idem censent alij, Belgij, et
Gallij. panis ipse adhuc censetur esse triticeum,
saltem latere dictum, etiam valde bonum et
valde comis, in regionibus, ubi nullus est tri-
tici stricte dicti defectus, adeoque est simpli-
citer panis sine admixto. deinde, ut supra
n: 70. dictum. ex tritico ob terra mali-
gnitate nascitur filigo, et ex filigine ob
terra fertilitate nascitur triticeum. 70. n.
differunt species, cum diversitas terra non
videatur potest inferre diversitatem specificam
germinum.

73. Nec dicas: enim acetum nascitur ex vino, et
forte neque differre physica species a vino,
quia tamen sit materia acta Cuchris. Respondeo
acetum non nascitur ex vino tamen generante
sicut ex tritico germinante filigo,
sed ex vino tamen materia subjecta, in qua
agit alia causa corrumpens vinum. si
dicas: vinum desinere in acetum per solam
separatam certorum corpusculorum, adeoque

pronovum illorum. Catissima, Catal, et
 p^ricta. ima e, per qua^m f^ractant obtm
 tm intionaliter profens, sic dicens, hoc
 e sentia St Thoma. Eoa, in qua f^ractant
 obtm sensibilibiter profens, sed ab tra
 hendo, an hbeat certa^m p^ringuita^m sic
 dicens, hic e sol^o. Otia, in qua
 f^ractant obtm sensibilibiter profens
 magis loquenti, qua^m audienti. sed
 hoc absq^{ue} prudentib^{us} iudicio ultima
 regla ee n^{on} p^{ot} ut p^{ot}at q^uideranti;
 optimu^m e hanc de distantia sola diffi-
 culte ee p^{ot}is p^reculato^r, nam in
 p^raxi cum n^{on} sit licitu^m q^uerere ex-
 tra corporale, p^ringitas f^r d^r plus
 qua^m sufficiens.

n^{on} t^u ad p^resentia^m sufficit p^ringitas sola. 86.
 nam couiter negant hostia^m a tergo
 posita^m valide p^{ot} q^uerari, salte^m, nisi
 quis ead^{em} manu teneat, vel alio signo
 demonstret, quamvis em in hoc casu
 aliqui negant q^uerere valida^m. licita
 e certo n^{on} e: / eo q^{uod} iudicent d^rere
 ee tale^m p^resentia^m, ut alia demon-
 strare n^{on} egeat, qua^m illa, qua^m fit per

foa³. verborum. rursus si interjectis sit
paries, invalida consecratio est, q^{ia} n^{on} censetur
moraliter demonstrari per pronome hoc.
factum autem est, q^{od} aliqui volunt, maad tangi
deberet, q^{ia} consecrantur exquisitissime formula in
corporali posita, quin tangantur. negs d^{icitur}
esse ita propinqua, ut tangi possit, utiq^{ue} est
maad distans tribus passibus s^{ed} demon-
strari pronome hoc. minus verum est sonum
verborum debere devenire ad maad, q^{ui} est vali-
de consecrari maad a sacerdote ita submissis
loquente, ut vox eo n^{on} pertingat, sicut q^{ui}
quis absolvi a peccatis, quin vox foa ad ejus
aures perveniat.

87. Sed negs d^{icitur} maad actu videri, q^{ia} s^{ed} casus
vel alig in tenebris consecrare vel verba
ex missali ita legere, ut durante g^{ra}
crace maad n^{on} videat, ad qua^m visio pra^{esens}
cadens nil facit. nec d^{icitur} esse maad pra^{esens}
sens alijs sensibus, ut est clarus de gustu
et auditu, et diximus jam de tactu, et
par est ratio de odoratu, q^{ia} saepe pra^{esens}
terrim in hyeme odor sentiri n^{on} potest: et
aliquo s^{ed} panis maxime recens per odorem
sentiri, quin habeat praesentia ad

consecratione sufficiente. debet tamen man-
 se presens vel in se, vel in toto
 vel in continente primo, ut rase qui
 potest videri, hoc est, ut vel immediate
 visui sit exposita, ut est hostia
 major ei generosa sacerdote: vel in
 toto, ut sunt interiores partes pan-
 nis exposita rase superficialium,
 vel plures formula in uno cumulo,
 ex quo tamen tamen superiores videntur: vel
 in continente ut hostia in pignone, vinum
 in calice vel dolio. debet autem se continens
 primo, et ordinatum ad manum continenda,
 nam de hoc recte in hunc modo loquen-
 di demonstrando illud per pignone dicitur
 et hoc vel illud, quod continetur: sic de dolio
 aut cantharo pleno vini, recte dico
 demonstrando illud: hoc est vinum.
 debet si continens non sit ita ordinatum, ma-
 non recte adhibetur huiusmodi loquendi,
 sic licet panis sit in cubiculo, indige-
 tando cubiculum non recte dico: hoc est
 panis. Unde sacerdos transiens ante
 cellam clausam non potest consecrare vinum
 intus latens, quia non est continens immediatum.

probabilis neque potest consecrari hostias in sa-
 bernaculo clauso positas, quod hoc remota
 tamen est ordinatum ad reconsecrandam scilicet purpura
 neque, ut mihi videtur probabilis cum omnino
 poterit consecrari hostiam sub missali
 vel infra maza latente, quod ista se-
 habent ferè ut paries interjectis, neque est
 ullo modo ordinatum ut genuens. Valide
 tamen potest consecrari hostias in purpura ante clau-
 sa ante se positas, vel vinum in calice
 clauso. neque de hoc dubitatur: at vero ut
 licite consecretur, praescribitur à rubricis, ut
 detegatur vas vel purpura hostias genuens.
 quaritur autem hic, quod fieret, si sacerdos repo-
 sisset super aram in corporali hostias
 in vitta linea secta, hinc ab initio
 missa introitum eas consecrandi, hostias
 postea vero dum consecrat, omni oblitus
 eas non detegisset, an tales hostias essent
 consecratae? hoc dubium spectat
 potius aliud, quod praesentia sufficiens est,
 et tamen dubium tamen de sufficientia inten-
 tionis. hinc primo, si infirmo sacerdote fuisse
 sent hostias in corporali posita non essent
 consecratae, quod in ignoto non fertur initio: si
 vero sacerdos eas vidit offerri, ut eas

899.

gsecret, et si ab initio nulla fuit
 intentio se velle gsecrare has formulas,
 tunc demum tempore oblationis vel gsecrationis
 earum recordetur, fuit n, fuit est dete-
 gat, fuit n, valide gsecrat: quarum am,
 an initio contra elici solita jam se
 extendat ad formulas, quarum oblitus e,
 nec detegit?

Circa qd primo dicendum: si formula sint
 detecta, eas non gsecrari, qd presentia
 sufficiens e, initio em ad eas se ex-
 tendit, qd ab initio eas intendit gsecrare:
 itaqd initio virtualiter perseverat.
 hoc e comit, et ratio, quod aliqui inro-
 minati in gbrim afferunt ~~et~~ apud omnem
 qd fil: initio eas gsecrandi n perse-
 verat virtualiter, facile refellitur ne-
 gando, dicunt qdm actiones sacrificij a
 sacerdote eodem modo ee elicicendas,
 fuit una tm hostia majore gsecret,
 fuit alias fuit, offer in his actionibz n
 perseverare, virtualiter intentione gsec-
 randi plures. Resp. N. gfrat. initio e
 illa virtualiter perseverat, qd fuit
 elicitu ab initio, hoc fuit gsecrandi
 oes gō. rursus licet actiones pa

eterna eade[m] sint moraliter, siue
hac siue alia intio procedat, tñ n̄
s̄ eadem moraliter, seu ut libera
vel imperata, q̄ e[st] aliq[ui]s actus liber im-
perans in uno casu, quā[m] in altero.

91. P̄o vero eos n̄ detexit, ait Job: citans
Iamb: et Dian: nulla e[st] difficultas,
sed censendas e[ss]e gsecratas, idem affirmat
Busembaum et recentior q̄dam in ma-
nuscriptis ait, hanc sententia[m] coue[n]ire e[ss]e,
ac passim sacerdotes doctos et timo-
ratos absq[ue] nova gsecratiōe distribuere
tales formulas. alij vero auctores
detectionis mentione[m] n̄ faciunt, sed
tm̄ dicunt, si hostia sint super cor-
porale, et sacerdos p̄is intenderit eas con-
secrare, censendas e[ss]e gsecratas. Ita quos
videre potui de hac re agentes, Har:
Comni. Laym: filiini. Jls: Platelig,
apud quos videre e[st] citatos plures alios.
Vident[ur] am̄ isti p̄sertim Laym: et Jls:
sensisse gsecratiōe[m] valida[m] e[ss]e, et si omittat[ur]
dectio, cum e[st] in germania p̄riserint,
utiq[ue] noverunt hostias p̄ sectas ad alu-
tare afferri, adeoq[ue] si putarent per hoc

ingrediri valore, debissent nonere. hanc
sententiam em docet in tomis Tambur.

Tanner Disp: s. de Cuck: q. 2. dub. 2.
mouet aliq, dubium ex eo, q, sacerdos cen-
seng e in huius, casu intentione, qua
licite habere potuit. atqui n videt
licite potuisse habere intentione qsecran-
di formulas n defectas, cum hoc sit
gra rubricas. qd. sed Roet. p. 1. met.

gr.

D. ~~mi~~ n videt licite potuisse habere
intentione eas qsecrandi primo et per se
G. min: qsecrandi per se accidens seu
ex oblivione. N. min: q: id e, licet
sacerdoti n licuerit velle abste in
qibusvis circumstis qsecrare n defectas
ergo eni id adverteret, licet t n illi velle
qsecrare cooperitas, casu quo oblitq in
culpabiliter fuerit detectionis.

Imo addit paulo inferiq ibid: Tanner. 93.
n dubitare se, quia licite imo qcul-
tu sit ad vitandos scrupulos hanc in-
tentione alii: s. fil: qsecrandi formu-
las em defectas, casu quo oblitq fuerit
detectionis. qd. intentio hoc e licita,

adeoque sacerdos qui censet velle gser,
crare, qd licite fit, censens e eas
gserare voluisse. Adde qd n videat
valle Celia, ut n liceat sacerdoti
habere intise gserandi formulas cum
aliqua em violase rubricaru si
hac ex inculpti ignora oriad, em
gseras illaru formularu nescia n
fit ad sacrificiu glete faciendu, si
e nescia facit, utiqs Celia n phibet,
quo ming sacrificiu valide et quandoq
licite fiat, em si plures rubrica in
culpabiliter n observent, qd prevalet
rubricis nescitas, et preceptu faciendi
sacrificiu integrum in utraqs fit.

94. qd si n liceret e gserare intise supra
dicta, sapie orireq perturbaco gravis,
aut forte em aliqdo scandulu ex eo,
qd tales hostia distribui n possent, nec
alig eet, qui gseraret e: q. in pascha
te. Deinde neq liceret gserare in
sentione gserandi formulas, qd qd

est mixta una aut altera sordida,
 ambusta, fumosa (u. q. em. talis)
 acervus n. potest consecrari, si fuerit.
 tales formulas latere, desideret i:
 qd si ignorat n. facit, ut licite possit
 supra dicta intentione gerere, n. est
 censens talis acervus consecratus, qd
 nemine dicitur authenticum, et quis
 unquam sacerdos, qd distribuendo i.
 Cuthria advertit, talia ee imixta
 cessabit a distributione illarum formularum!
 Rursum neq. liceret sacerdoti gerere
 intentione consecrandi formulas, quarum
 oblitus fuisset circa oblationem, adeoq.
 eos nqm. detegisset, nisi forte qd
 venit ad consecrationem: rubrica i. prout
 prout em. eas circa oblationem detegi et
 offerri, atqui Laym: lib. 5. tit. 4. c. 2.
 in fine ait, videtur sibi peccare sa-
 cerdote, qui n. eliceret hanc intentionem
 sed gloria, scilicet: n. consecrandi formulas
 illas, eo qd hoc intentio posterior n. fit
 comit. ee conformis prout Cuthria. quare
 em. supra citatus recentior ait, recte

et iuxta conu^l praxim g^ozere sacer,
dote^l intio^l gsecrandi^l formulas in
p^oipide claufas, tamet^l per obliuio^l,
nem ead^l detegere omiferit. tunc
fi sacerdos intenderit formulas illos
licito modo gsecrare, censenda erunt
gsecrata.

96. aliud est, si hostia n^o sent^l posita super
altare, longe e^o magis requirit C^ol^o
ut C^ostrua n^o celebret^l extra altare,
ne grauis irreuerentia gmitat^l, in
quo q^om^o casu valide poss^l gsecrari,
t^o ep^o C^ol^o praxi n^o satis g^oat, q^o
sacerdos poss^l habere licite intio^l gsec^l
randi hostias em^l per obliuio^l extra
corporale vel arula^l gsecrata^l positas.
Suare cert^l d^og^o: 43. sect. 6. ait, requi^l
lariter n^o censendas gsecratas, salt^l
tam e^o valde dubia^l, nec vident^l rem
g^oficere paritates, quo a^o q^obusdam
afferunt, fert: C^ol^o permittere, ut
sacerdos in statu peccati mortalis igno^l
rati, vel em^l sua censura, qua^l g^orapit^l
n^o g^ofic^l gsecret^l; nam in his casib^l.

si sacerdos n̄ consecraret, n̄ peragaret
 sacrificiū, melius am̄ e, ut sacerdos
 habeat ritū sacrificandi in mōtū;
 quā n̄ consecrandi supposita ignorat,
 et sacrificiū q̄landi, quā n̄ com-
 plendi, maxime cum tunc auditores
 sepe adorarent panē: at verō sine
 consecratiōe formularū extra altare
 verō adhuc sacrificiū q̄lat. Job. q̄m
 centes consecratas, et citat Jamacheū
 et propositū, s̄ Tanner et alij
 dubitant, imō v̄ie Job. et propositū
 dicunt, n̄ distribuendas tales formulas
 sine refute, unde videt̄ sub q̄itione
 reiteranda q̄secras q̄ pleriq̄ q̄dunt,
 pleriq̄ em̄ requirunt ad valida q̄se-
 a crase, ut formula jam adp̄it ad
 virtū forma p̄nuncianda, q̄ p̄nāen
 hoc p̄p̄at aliq̄ actu p̄senti, salte
 accidentia, ut magis patebit n. 142.
 videri em̄ p̄t lugo disp. 4. sect. 1.
 adlicita verō consecratiōe requirit̄
 ut hostiā consecranda adp̄it ante
 offertoriū, ut h̄t laym: et colligit̄

~~98~~

98

ex rubricis volentibus, tunc eas
delegi et cum hostia majori offerri,
Jobat. In vult licite adhuc consecrari,
modo adpnt ante profatice, Tambur.
confet, licite consecrari pot, dummodo ad,
hnt ante consecratam, saltem, casu
quo dimittendi sent alij sine coniunctione,
et idem admittit Job: si am formula
afferrentur post offertorium, facienda
est ante consecratam carum oblatio, n ver,
bis, sed mente. notat ibi em Job: sacer,
dotes peccare venialiter, si statim post
consecratam hostias auferant ab altari,
et distribuunt, nisi excuset necessitas
mature ministrandi; e e inordinatio,
si n fiat, super illas signa prescripta.
99. quares, q censentur de guttis vini
n guttibus cum majori copia vini in
calice. R. si exterius adherent
calici, n pot consecrari sine sacri,
legio, adeoq cum nemo profumatur
malis, n censentur consecratas, si interius
horeant, diversa sentiunt auctores.

Bonnac: censet gsecrari aēs, negat
 Laym. aq̄idig putat, eas gsecrari, q̄
 vicina s̄t majari quantitate vini, et
 Levi motu ḡjungi poss. in prap̄
 h̄be int̄ioel ḡformel. Cuius, post in
 fusionel ab̄berge guttas morali dili
 gentiā, q̄ si ob̄liviscaris, et primū
 advertas, q̄d gsecraturg Delegis
 calice, Tamburing ~~in~~ censet n̄ ep̄
 pedire, ut ab̄bergas cum ad̄tan
 suū admirat̄e, si timeas, ne je
 junū n̄aste violet̄ per itas guttu
 las, aut se lugo per benignitē
 Culo, quo pro p̄cepto n̄ vult
 scrupulis exponere f̄uales. et
 aliās vij̄ post sacerdos festo na
 tivitatis D̄ni celebrare tria sacra
 cum facillimē radendo patenā cor
 porale aliq̄ aliud misceat sacro
 sanguinē, et maā n̄ gsecrata
 gsecrata . . .

Veterig maā gsecranda s̄b̄t eē da
 tonata, aliās ē demonstrari n̄ post
 pronōie hoc vel hic. h̄ni sequit̄. i.
 si ex pluribz hostijs velles gsecrare una

100.

indeterminate sumpta, vel ex dicit v: q: acto,
in detinendo certas, nil ageres. h. si velles
gsecrare una, quod deo detinaret, sibi
em nil ageres. Ita Mar. Varg. Tanner.
Lugo. Tamb. Hurtad. q: in p: detinari
talis maā p: hoc vel hic, et insuper,
ut dicing num. 184. de sacramt: in geē, vix
videt, credibile, Deū instituisse sacra g: f:
cienda per tale in hoc. 3. si velles gsecrare
dimidia in parte hostia detinendo deo,
tra vel sinistra, p: sive q: d: sed in va-
lidi ageres, licet ē dimidia pars in p: d:
matemate quoad ultima puncta, p: in
moraliter detinari, q: sufficit ad huius
modum agendi.

101.

4. si per errorem duas hostias grandes acci-
peris, nec ante gsecrasse advertaris, sibi
gsecratis s: amba, q: iuxta usum et praxim
Cultus sacerdos vult gsecrare, q: h: in
manibus gsecrabile, et hinc rubrica
jubent s: utramq: sumi tempore
consecris, q: n: juberent, si nulla esset gsecra-
ta, sed postq: juberent repeti gsecrasse,
imō n: juberent sumi ante s: sanguine
utramq: s: ut vult Gervasio, superior
esset in gsecrata. 5. si putes tibi appo-
sitas hostias gsecrandas ēē q: et s: s:.

vel undecim, acs gsecras ex eodā capite
 nisi intrinsecus restringas ad q. d. d. d. d.
 quid si am pluribus hostijs gsecratis
 per errorem misceatur aliqua n. gsecr.
 crata, ut n. possit discerni? Caym: et
 samb: citans Dian. et Leandru putant
 in alio sacro se gsecrandu, q. nonnu e
 gsecratu restringendo intrinsecus ad n. gsecr.
 crata, sed lugo et p. rriaga oppositu
 sentunt, q. licet max in tali casu sit
 profens, et aliquomodo detriata, seu
 n. vaga, tñ n. e ita detriata, ut possit de
 monstrari p. noie hoc, sic e. g. in cumu
 lo mimonu aureoru si mixtu sit unq. ex
 auricalis gfectu, que ab alijs discernere
 nequeo, n. pom demonstrando, illud cumulu
 dicere: hoc e auricalen: ite si inte
 gra turma sit equoru, et ex his aliquis
 sit petri, que tñ n. novi, n. pom dicere:
 hic e equus petri, q. ad verite demon
 stratis requirit, ut res demonstrata
 possit ab alijs discerni, vel rase sui
 mediate, vel rase totis, cuius e pars,
 vel rase gtrientis p. pimi.
 Quare lugo putat in tali casu cui
 libet conicanti aliquo dandas duas

hostias, sed et si hoc fieri potest, si una
sunt in consecrata sit mixta, et sicut inter
plures conicantes per singulos ponit
omnes formula illa distribui, si si formula
illa deberent quibus servari, facile
potest sacerdos oblivisci, vel ignorare ha-
rere distribuendas formulas, adeoque
facile aliquis privaret sacramento. rur-
sus hoc non procederet, si tres vel quatuor
consecrata fuissent mixta, dare est civili-
tatis 4. vel 5. hostias est magna nota.
Unde in his casibus vel deberent facere
servari, donec corrumperentur, ut sanctus
ait, sentire legem, quamquam hoc re-
gratum apud eum invenire non poterit, et
videtur sane difficile finire inter duas
aut 3. hostias in consecratas corrumperemur
maxima quantitate hostiarum consecratarum,
et forte abire in vermes, quod alias gra-
vissime prohibetur est.

104.

Arriaga censet hoc casu totum cumulu-
tum sub gestione iterum consecrandum, si scilicet non
sit consecratum, quo casu ait, non fieri inju-
ria sacramento, cum quod sit aliqua materia non
consecrata adesse, in qua gestio purificetur,
et tunc hostia illa potest demonstrari

in toto cumulo, videtur in aliquo modo
 difficile intentione consecrandi eum sub
 conditione dirigere ad hostias, de quibus
 moraliter certum est, eas jam consecratas.
 Nihil melius occurrit, quam quod sacerdos
 formulas illas in sequentibus sacris
 assumat, sumendo sibi plures ex illis
 post sumptum sanguinem. neque videtur
 mihi Culia in hoc casu requirere,
 ut enim ablutio sumatur ab ita jejuno,
 ut de ejus jejuniis nullum suspensum sit
 dubium, nam sic vix unquam potest ea
 cerdos purificare vitta lineae, ea est
 occasio, sibi aliquid, vel certe plerumque
 macula consecrata sumi, potest enim hoc
 casu majorem diligentiam adhibere in
 exhaustiendo s. sanguine, ut moraliter
 saltem non censetur aliquid esse residuum in
 calice.

Ado ligone et arriaga saltem sequitur.
 re in consecratione sub conditione repetitur.
 105.
 Sed, si pluribus in consecratione misceatur
 una aut multo pauciores in consecrata.
 quod si calici non consecrati infunderetur
 gutta consecrata, nulla aet nequitia
 de novo consecrandi, sed tamen potest a

sacerdote sumi. qd si em, ut in g^o
crase episcoporum fit, pluribus neoprogis
est primandus. sanguis, tñ moraliter n est
possibile, ut aliquis tota reingeret illa
gutta: at vero si dolio vini immitteret
gutta consecrata, deberet totum illud vinum
servari, et successive tñ g^osecrari, talis
sub conditione, ut vult Mar. et Hugo.

106.

n tñ debet maã esse detenta quoad quantitate
magnitudinem aut parvitatem, qd valide g^osecrari
erat quaecumque quantitas maã, modo sit
sensibilis et moraliter profana, neq
admittit sententiam voluntariam, tanta præcise
maã valide g^osecrari, quanta sufficit ad
usum fidelium: hoc est limitatio potestatis
sacerdotalis gratis astricta. qd am sit
inconveniens, qd tollit valorem Sacramenti, sicut
nec peccata in g^osecratione commissa. sique
ad usum hunc limitaret potestas, sequeretur
ret, qd nec per plures g^osecrationes potest
major quantitas g^osecrari, atq; adeo, si
sacerdos negligens priores g^osecratos
hostias nondum esse assumptas, g^osecrari
crearet novas, nil ageret, qd est contra
Ecclesiam sensum!

107.

Unde magnitudo maã n constat, nisi ali
qdo tanta sit, ut moraliter n censetur

presens: e: g: si Rheng est vinum,
 sacerdos stans in terra sive Bishopus
 n̄ consecrat valide totum fluvium, q̄
 n̄ censet totus presens, em̄ secundum
 partes aqua in Belgio, ita ut vere
 illas em̄ censeri possit demonstrare sacer-
 dos per p̄sentem hoc. difficile t̄m̄ ē hoc
 aliquid q̄ringere in māa apta, ut
 recte suar: ait: quis fingat tam
 magnam acervum panis, aut tantam
 vini copiam, ut n̄ possit hoc presens
 fieri.

Circa parvitate sciendum, particula
 māa separata insensibilis n̄ potest
 consecrari, q̄ n̄ potest demonstrari, si vero
 conjuncta sit cum pluribus alijs, et
 q̄rituat totum sensibile, utiq̄ con-
 secrari potest. q̄ si am̄ t̄m̄ supernaturaliter
 est sensibilis? putant multi van-
 tidi consecrari. suar: propositio et
 Palas negant, q̄ putant requiri
 sensibilitate h̄o modo. q̄ si videret
 per microscopium? videret mihi
 q̄m̄ tunc, q̄d videret, potest valide,

108.

109.

quaquam licite consecrari, q̄ verè e
 panis, q̄ potest demonstrari em
 alijs microscopio usentibz. Diu tñ q̄
 libet, q̄ n̄ e ad prapin. si maã n̄ pot
 videri, sed tm̄ olfactu sentiri, e. g. ha
 litz panis recentis, vel vini q̄i moderna
 profertim philosophia docet si n̄ q̄ritum
 salte comitant, res e q̄troversa, amiq̄
 censet consecrari n̄ pot, et sane n̄ vi
 vant q̄e demonstrari sufficienter, nam
 extra nasu respiciunt ubi sint, intra
 nasu quomodo demonstrabunt quasi alijs
 major tñ e q̄troverfia, an tales parti
 cula, licet consecrari nequeant, si tñ
 postea separant, saltem sub ys x̄is
 maneat. de quo vide dicta n. 46. de
 sacramtis in q̄e. sane plus fieri res
 quibz ad foã introducenda, qua q̄er
 vanda, ut patet in q̄aone aliud: ite
 in caractere, qui q̄m q̄servat in aã
 separata, at in ea primò introduci
 n̄ pot. Rurps si in habitibz e vino
 expirantibz x̄us n̄ amplig ade, nec
 deberet manere in ys, si e. g. e

sacris
 in ale
 prioro
 x̄us
 sicut a
 sine ra
 fura
 p̄mit
 p̄ ma
 calia
 corpus
 calig
 angel
 na x̄
 moti
 find
 las par
 dicit a
 nob.
 v̄bno
 unig
 thaz
 e affe
 dum an
 p̄ho p̄

sacris speciebus lenissimis igni incensis
in alembicum exspirarent, quod in
superiore parte iterum jungerentur, ibi
Xrus n. adest, q. videtur duru.

45

Dicere aut cum majore, que citat Suar:
tunc rursus sine nova consecratione ad
futurum Xrus e. Jesus absurdum. q. tra
si admitat cum Suar. in his habitibus
Xrus manere, aliquo q. tringet, dum
calida tempeste spes evaporant,
corpus Xrus canu et muru incipere
naribus, qui spes olfacient: nisi dicam
angelos, quoru ministeriu e. attendere,
ne Xrus talis injuria fiat, impedire
motu seerum, ne ad talia alia deferantur,
sicut coniter censentur tollere partem
las parvas em per se sensibiles, qua de
dicunt a conicantibus, ne horu sensibus se
ranti. sentiat quicq. q. lubet.

110.

Ultimo noto, valere q. m. consecratione
unig. spei sine altera, at n. ee licita.
pbat. i. pars. consecratio cujuslibet spei
e. altera, adeoq. statim hbt. suu. esse
ctum ante consecratione altera, et certe
p. hostia adorata ante calicis consecratione.

111.

ne dicas, saltem consecrasset vini proferre,
ponere essentialiter consecrasset panis, qd
em hoc facta a ministro cum debita in-
tentione filata habet effectum, et ordo
consecrandi panem ante vinum e qm nescio
nescite precepti, sed nescite sacramti.
altera vero pars filata ex verbis Xpi:
hoc facite in mea commemoratione: et ex
traditione Ecclie, qua habet, Xpus pre-
cepisse, ut offerat sacrificium consecrasset
utriusq; speciei, ut representat passio et
mors ipsius, ac em genus mortis, per effusionem
sanguinis, ut colligitur ex Trid: sess: 22.
cap. 1.

112. eam preceptum consecrandi utriusq;
speciei n hmo, sed dno, et filia e, non
sufficit dispensare n ppe, neq; per mo-
dum interpretationis declarare, licitum ee
aliquid perficere una speciei sine altera
ut docet Suarez: disp: 43. sect. 4. unde qd
dicit Innocentius 8. dispensasse cum
Norwagis, ut ob inopia vini consecrarent
in solo pane, felicit; testimonio solius
Volaterani, cuius id fecerat,

dispensasse pontifice, ut calice sine
vino crearent, qd' e' adhuc absurdum,
merito inter fabulas recenset. Vide
Bar: tom: 3. in 3. parte. Dig: 43. sect. 2.
et seqq.

46

Articulus 8vus.

Solventur Objectiones

Contra hactenus dicta.

Ob. 1. ma' Euchria dicitur esse talis, ut
ubiqs terrarum possit haberi: n' ita se habet
triticum et vinum. go. Confusio. Canonis
Apoloni admittunt in altari offerri
ivas, oleum et incensum, alia vero prohibent.
go. R. O. Maj: N. min: defacto in oes
terras, em ad Japonas, ubi alia' oryza
in usu e', delatum e' triticum et vinum
multo amplius, quam nesciunt fit ad sacri-
ficium rite peragendum: qd' am n' ubiqs
nascatur, n' refert: neq' obicit ma'
hujus sacramti ita esse obvia, ut ma'
baptismi, qd' Euchria n' e' ita nescia,
sicut apud nos n' crescit balsamum, nesciunt
ad g'fmasse. ad g'fmasse I. A. offerri
in altari in ordine ad g'curasse. N.

113.

per modum ceremonie seu cuiusdam sacra-
mentis. C. A. C. agit ibi de illis, quae
offerebantur ad ornatum vel venerandae
crificij, vel in gratiam actionem pro be-
neficijs, quae dependunt ab institutione
Caelia: nec fit de nefate sacra-
menti.

114.

Ob: r. aqua ggelata n̄ ē maā apta bap-
tismi: q̄o neq̄s vinū ggelatū Euchria.
Conferunt. i. Vinū ggelatū n̄ ē p̄ximē
potabile: q̄o. r. vinū ggelatū se h̄b̄t,
ut succ̄g in uvis: hic n̄ ē maā apta: q̄o
nec illud. R. N. ḡfiā. Disparitas ē, q̄
baptis̄m̄ ḡfiat in usu, et actuali ablu-
tione, ad qua aqua ggelata n̄ ē apta: ad
verō Euchria n̄ ḡfiat in usu, sed ē per-
manens, adeoq̄s n̄ requirit maā p̄ximē aptā
usui, sed t̄m maā q̄a ab̄ste fit pot̄,
qualis ē vinū em ggelatū, q̄ se h̄b̄t
ad potū, ut panis valde induratus ad cibū.
Licet ē hic n̄ fit p̄ximē comestibilis, t̄
cib̄g se censet. addit lugo, vinū ggelatū
em in magna quantitate sumptū n̄
frangere jejuniū Caeliasticū. q̄o cib̄g n̄
censet. ad i. ḡfiat. N. ḡfiā. respon-
sio patet ex dictis. ad a. ḡfiat. N. A. ḡ
verē in optimase morali un uos sunt

cibis. adeoque frangit jejunium.

Ob. 2. succus in uvis et mustum sit idem. qd
vel utrumque vel neutrum e' ma' valida.

q' fructus. sanguis autem g'entis in corpore

h'no e' et dicitur sanguis. qd em' unum ad

huc in uvis e' et dicitur unum. R. D. A.

ide' phyc'e. O. A. moraliter. N. A. unum

e' moraliter cibis, alterum moraliter potus

ad confirmase. ex hac r'ia pariter inferunt

omne, uvas n' se g'enerabiles, q' aut, n'

pot' designari unum per particula' h'ic,

eo qd n' g'it'eat in uvis, sicut in d'olio

q'm in g'it'ente: sed sicut pars in toto,

scilicet sanguis in aali: atqui indigetando

petru' n' pot' dicere: hic e' sanguis: qd

negs pot' dicere indigetando uva: hoc e'

unum, nisi per metaphora'.

Idem equivalenter docet lugo, negans

unum uvis g'entis se demonstrabile per

proba' hac: unde juxta hos auctores

unum n' e' sufficienter p'fens. ego R.

O. A. q' p'aru' refert, an dicat fructus

unum, vel n', donec sit expressu'. D. q's.

e' unum, et tunc se habet per modu' cibi.

O. q'ia. habet se per modu' potus. N. q'ia' et

illatu', seu q' sit ma' valida. si dicas

eo q'ro, q' sit unum, n' e' cibis, R. si sit

47
115

116

ab uva separatum. Q. leg. N. nam quamdiu
est intra uva, dicitur illud comedere, neq[ue]
ois fluat est pot[us], ut patet in lacte et
alijs qua sumpta frangunt jejunium, ut
Laym. lib. 4. tr. 8. cap. 1. et alij docent

117.

Ob: 4. in extrema unctione, quamvis sint
plures partiales for[mae] et ma[ter]iae, t[ame]n ante,
qua[rum] oes absoluantur, nulli dant effect[us].
q[ui] em[er]it in Euchria nil fit, donec oes
partes absoluantur, q[ui]ffer n[on] fit una spes
sacramenti sine altera. Q. 1. Retorque
argum[entum] in sacramento ordinis, q[ui] q[ui]libet
plures partiales for[mae] et ma[ter]iae, et in
unaquaq[ue] q[ui]ffer[ent] sunt effect[us]: Valida est
et ordinatio subdiaconi et diaconi sine
colocac[i]o[n]e presbyteratus. Q. 2. O. H.
q[ui] q[ui]verti pot[est] juxta Sacram[entum] N. g[ra]tia.
totu[m] hoc pendet ab insitua[n]te Xri. insit[us]
sunt am[en] Euchria ita, ut una spes est
valida sacramenta sine altera, ut q[ui]pat
ex Traditione Eccl[esi]ae. an eode[m] modo
insituerit extrema unctione, n[on] est hujus
loci disputare, alias disparites vide
apud Sacram[entum] Disp[utatio]n[em] 43: 9: 2.

Articulus 9us.

48

An aqua vino miscenda, et quomodo
quartata in sacro sanguine?

118.
Rico. i. debet vino securando misceri in
sacro naturalis aqua. q^uat ex gentijs Trulu-
cano, aurelianensi q^uo. Carthaginensi.
Istio. florentino Tridentino, et una
nisi patrum et doctorum consensu, ut
videre e apud Bellarm. Mar. et alios.
et q^udm florent. in decret. Eugenij ad
Armenos mixtura hujus has ratios alle-
gat. i. q^u iuxta S. patres et doctorum
testimonia creditur esse X^{pus} in vino aqua
permixto sacram^{en} hoc instituisse.
2. q^u sic representat Trica passio,
cum sanguis et aqua a latere X^{pi}
effluerit. 3. q^u in scripturis per aqua
effluat populus, significat per hanc mixtu-
one^m conjunctio populi cum X^{po}, cujus
sanguine^m vinu^m significat.

119.
Debet am^{en} hac aqua admisceri q^uo in
sacro, nec sufficit id jam factu^m a
caupona in dolio, q^u e ceremonia sacra;
rursus debet esse valde novica. ita e
h^{ab}et florentinu^m, cui / id e vino: /

ante consecrationem aqua modicissima ad
misceri debet, et infra: paululum aqua
prout dictum est, admisceant vino, unde
habentur: quanto paucior, tanto potior
estque certum, sufficere viximul minima
sensibile gutta, nec tñ debet quis sibi
statim scrupulum facere, si aliquo libe-
ralior sit. quibus Triburienſe ad Rhenum
anno 895. tempore Formosi papa à
52. Episcopis Germanicis celebratum
cap. 19. statuit, ut dua partes sint vini,
tres aqua, sed viximul modo tñ audebit
affundere.

120. Gobath: alphabeto sacrificantium caput
putat, acroniano optimo parte misceri
debet, mediocri parte aqua.
Saltem octava aut nona pars videtur parte
affundi cuilibet vino. si est tantilla
pars aqua vinum corrumpat, ita ut
usuale dici n̄ possit: quo caput invalida
foret consecratio: debet sane fuisse extra
modum debile, et indignum, qd vinum appel-
letur. proderit enim uti majore quantitate
vini, ut eo minus corrumpatur à aqua.
debet autem aqua esse naturalis. i. qd haec est

Celia g'ans p'ap'is. r. q' noie aqua
 simpliciter venit aqua naalis, et
 ita solet vino usuali affundi, 1.º vero
 prosat. 3.º hanc aqua X'us misent
 vino. 4.º hac apta e' ad f'f'caoe, q'
 naalis aqua de X'ri latere fluxit, et
 hac in scripturis populos f'f'cat.
 Dico. r. aqua n' et nescia ad Euchria
 nescite Sacramti. Ita co'isistima
 g'bra Hamacianu. probat. florenti
 nu' reprehendit. q'm armenos omib'
 tentes mixtionem aqua, sed n' ideo,
 quasi invalide g'cerarent, sed tm
 ideo, q' recederent ab V'stli q' g'pve
 tudine Celia. Rursus cap: cum
 ac de g'ceraco' dicit distinct. r. dicit,
 si vinu' tm quis offerat, sanguis X'ri e'
 sine nobis, q' n' f'f'cat' adulas populis
 Christiani cum suo capite. B'tio. in
 rubricis titulo de defectib' in celeb.
 missaru' occurrentib' cap: 4. ita habet.
 Si am celebrans ante g'ceracoem calicis
 advertat, n' fuisse apposita aqua, statim
 jonat ea, et f'ferat verba g'ceracois.
 Si id advertat post g'ceracoem calicis,
 nullo modo apponat, q' n' e' de nescite

Sacramenti

122.

Trinitatis Dico. 3. aqua est necessaria ne sit pra-
cepti. q. si bilis n. e. dnum, sed Ecclia. p. c.
q. si mixtio aqua praecpta praecpta; pro-
baty ex florent. et alijs genlyjs, et
Trid. Clarissime, q. sess. 21. cap. 7. ita
habet: monet deinde sancta synodus pra-
ceptum esse ab Ecclia sacerdotibz, ut
aqua vino in calice offerendo miscerent,
q. hoc praecptum sit Ecclia. p. c., n. dnum,
videtq. probari ex Trid. modo citato, q. n.
agnoscit aliud praecptum, quod Ecclia. p. c.
videtq. sentire florentinum, q. armenis
tm. objicit usum et q. q. s. v. t. u. d. n. e. m.
esse, a qua n. debeat recedere Ecclia. p. c.
culare. Tandem teste Mar: hoc quidem
est consensu doctorum, nec est alij solidum in
q. b. r. i. u. m.

123.

Non tm. hinc legit, q. in casu necessitatis
hanc mixtionem licite omitti, cum e. sit
ceremonia antiquissima, et maximi mo-
menti, videtq. gravis hanc omittere, quod
sine vestibz sacris celebrare, et tm. sine
his praesentibz celebrare vix unquam videtq.
esse licitum, neq. e. ob praecptum de audiendo
sacram. implendum, nec ob conicandum infir-
mum esse licitum sine his celebrare, ut

lyse Gobath tradunt quoad primu
ces, quoad vnum pleriq. hinc ait
Ruar. licet pontifex p̄bilis dispensa
re valida, tñ vix pot̄ practice
occurrere casus, in quo pot̄ licite
dispensare in hoc precepto, eo q̄ hoc
missio facilissima fit et obvia sit.

50

Videat Ep̄m. disp. 45. sect. 2.
Dico. 4. aqua vino admixta, si nondum
ē mutata in Vinu, tempore consecra
tionis, p̄bilis immediate quertit̄ in
sanguine. hanc sententiā multi de
ferunt ḡra multos. tenent ea

124.

4. Cardinales Alang, Tolletang,
Palanis, Arefis, Janfenig & Lepaturg
Dicastillo suo tempore jam fuisse satis
conu, et apud nos hoc tempore ē inter
nostros longe conu. de mente D.
Thoma videbimus infra.

Probat̄ am̄ gelusio per partes. i.
q̄ aqua mutes in l. sanguine.
Innocentis Stig gualty ab Ep̄scopo
quoad Lugdunensi, utru aqua cum
vino mutes in sanguine. Rōet cap.
cum morte de Celab. miss. et t̄gm
prohibitione sententiā asserit illa, que

125.

dicunt, aqua cum vino converti in sacrum
sanguinem. Idem docent patres plu-
rimi, quorum auctoritas maxima est,
prociue in hac questione, que cum
dependeat ab institutione christi, bene
probat testimonijs, difficulter ra-
tionibus.

126
51

igitur S. Justinianus martyr circa annum
 Domini 150. apologia. 2. ait, qui apud
 nos diaconi dicuntur, dant unicuique, eorum,
 qui adsunt ad percipiendum panem, vinum
 et aquam, quae cum gratiarum actione
 consecrata sunt, atque sicut hic apud nos
 Catechizantur. S. Irenaeus: lib. 4. cap.
 57. Dominus seipsum calicis esse
 suum sanguinem significavit. S. Ambrosius: lib.
 4. de sacramentis. c. 4. vinum et aqua in
 calice mixta, sed fit sanguis consecrationis. et
 infra: ante verba Christi calicis est vinum
 et aqua plenus, ubi verba Christi operata
 fuerint, ibi sanguis efficitur. S. Hieronimus:
 fœdit sanguinem suum in calice vino et
 aqua mixtis. Theodoretus Dialogo. 1. circa
 medium: Christi corpus panem appellavit, et san-
 guinem id, quod in calice mixtum erat. Char-
 lesius Bracarensis anno. 568. in lib.
 capitulorum ex graecis synodus collectorum:
 oportet aliud offerri praeter panem, vinum
 et aquam, quae in Christi typo benedicuntur.
 Paschasius Corbajensis Episcopus. interea
 inveniuntur enim ab hoc vel aqua consecrata,
 quod aqua permaneat, sed quod convertatur in san-
 guinem Christi. S. Damascenus: lib. 4. praedicti. c. 4.
 non potest panem seipsum in corpus facere, et

127.

vinum et aqua sanguine? omitto sanonem
episcopum Gazensem. Rabanum Maurum
quorum scriptis videre fides apud Ricardum.
tr: 4. dig: 2. dub: 9. vel paulum aresium episc.
copum Bertonensem in suo tract: quod unice
super hoc argute scripsit, in super quoad
hanc partem gelusiam, scil: aqua oronarie
salte aliquo modo vel merate vel imarte
transire in sanguine, conveniunt consane
doctores, adeoq: ut aliqui oppositu censu-
rent. mihi tñ videt melig censuras relin-
quere pontificibus.

128.

probat altera pars. S. P. P. citati Vrsili-
ter absolute et illimitate dicunt, aqua
offerri, benedici, consecrari, verti in san-
guine: qd n̄ debet limitari eorū verba,
quasi tm̄ velent tunc aqua consecrari,
qdo frig e versa in vinu. q̄ia p̄b̄ tum
ex eo qd gratis ponat exceptio, ubi S.
P. P. nec distinguunt, nec excipiunt, tum ex
eo qd alias n̄ potuissent Vrsiliter dicere,
aqua qverti in sanguine, vel e suppo-
suerunt ut certu, aqua p̄ frig verti
in vinu, vel n̄. si reum. et tñ sentia
opposita tenuerunt, dicere n̄ potuerunt,

Ursuliter Verti aqua in sanguine, cum
 Ursuliter n̄ mutetur in vinum: et tñ nec
 unq̄ ex partibz adhibuit exceptiōe vel
 restrictiōe.

Primum em̄ dicit n̄ p̄t, imprimis ē ē in
 certū in philia, an vinum possit aqua
 quertere in se, idq̄ jam ā plinio, et
 tempore Innocentij 3^{ij} negatū fuit
 ā pluribz philosophis, chymicis ac
 medicis. Deinde dato em̄, q̄ vinū ali
 q̄do possit quertere in se aqua, n̄ tñ p̄t
 hoc ordinariē facere, vinū illud, q̄ ad
 hibet ad consecrandū, q̄ sapē ē valdē
 debile et em̄ moriū. negante floren
 tinū adhibebat tam modica quantitas,
 ut colligitur ex Triburienfi quilio
 supra citato, et Honorio 3^{io} pontifice,
 qui cap: perniciosus de celeb: miss:
 tñ corrigit sacerdotes, qui plus adhibe
 bant aqua, quā vini: item Agoli p̄bili
 ter secuti exemplū X^{ri}, de quo postea,
 p̄biter em̄ plus adhibere.

129.

Rursus tempus ē perbreve ā offerto
 ris ad consecrāōe, si aliquot minutū,
 profertim apud quōsdā sacerdotes, qui
 intra quadrante p̄runt integram
 missa absolvare. Vide, q̄ antiquit

130.

erat brevior missa, quā hodie, ut ex
S. Greg. s̄bat Remundus apud Seno de
Studio brevitatis, et q̄ hactenq̄ dictū, mul-
to magis urget in casibz, in quibz sacerdos
dōt de novo in calice vinū et aquā af-
fundere, et juxta rubricas mox consecrare
e: q̄ si inmediate ante consecrationē advertit
n̄ se apposita aqua, vel si in sumptione
advertat, mera calici infusa aqua, tunc
ē plane q̄verti p̄rig naturaliter aqua in vinū
n̄ p̄t.

131. Hæc igitur ignis, qui actus ē magis, tū n̄
p̄t aqua notabile statim in se q̄verti.
q̄ multo magis vinū. rursus ignis nec tū
tū lignū, imō nec totū oleū p̄t in se
q̄verti, sed remanent cineres aut fumus
partibz oleosis plurimū unctis, quomodo q̄
p̄t p̄p̄oni, q̄ vinū statim et ordinariē
p̄t tota aqua in se q̄verti. q̄ si saltē
aliqua pars aqua maneat, jam illa juxta
adversarios n̄ q̄vertet in S. sanguine, et
tū S. P. Q. B. dicunt, aqua cōm p̄ q̄ sine
limitate loquuntur: / in eū q̄verti.
addē, p̄t s̄bilis aqua vino mixta iterū
ab eo separari, sic apud Ambricoses
lib. 1. de grave. c. 10. q. 1. Nemefig ait,

Cap: 29. licet ut dactor privaty cum
 novis et quatuor, de imediata qverfise
 ait: quis audeat hoc definire?
 Quare qd em cap: 30. dicit, quibusda n
 absurdum videt, qd aqua cum vino, tran
 sit in spume, ea videlicet rase, qd
 aqua per admixtiae transit in vinu:
 quis e ambigat, aqua in Vinu trans
 mutari, cum multo vino modicu in
 fundit. ago: n placet ex hoc eu asse
 rere, hoc ordine fieri, maxime cum
 ipse cap: 11. dicit, dari in Cochria
 simile fieri, sed tm aliqd id qd ptingere
 qd multo vino, quale in Cochria viz
 addibet, modica aqua infundit. Vel
 en qd dicit, qd sicut primu dictu referat
 ad mente alioru, ita em illud alteru, qui
 ambigat n: referat tgm rase alioru,
 Dicat: ait, pontifici tm dicere eam e
 sentia ee prohibita, qua alias duas
 quaru una negat aqua uno qverti
 altera asserit, ea verbi in aqua e
 latere xpi asserit: n vero dicere qd fit
 prohibitor, qua sentia nostra, qd ab hac
 utraqs diversa e, sicut: qd aqua imediate

143.

veritas in fvine.

Dicitur S. Th. aliter interpretatur Innocentius
 nam. q. 74. a. 2. in corpore ait, et ideo,
 sicut ysa. p. Innocentius. Dicit, aliorum
 opinio subtilior est, qui dicunt aqua quarti
 in vinum et vinum in fvine. Postquam ideo
 S. Doctor ait, parva aqua multo vino ad-
 mixta corrumpitur. R. Espard putat S. Th.
 huius vitiosum exemplar extravagantis.
 Deinde N. A. nos in admittendo eodem modo
 aqua quarti in vinum, sicut S. Th. et Inno-
 centius: moraliter et apparenter, sed non physice.

144.

Sic enim S. Thomas, postquam sibi objicit, vis
 inveniri magis triticea pura ab admix-
 tione alterius e. g. hordei. Post, per modum
 ad mixtionem solvere fecit, adeoque manere
 adhuc panem sicut triticum. et rase addit,
 q. id, q. modicum est quodammodo assumitur a
 plurimo, et infra ait, si verò sit ma-
 gna permixtio, puta ex aquo vel quasi,
 talis permixtio facit mutat. q. d. Th.
 agendo hic de magis panis in loquendo de
 sicut moraliter sumpta. q. d. in q. d. loquendo
 de sicut vini, censens est in loquendo de mo-
 rali sicut, seu enim morali mutatio.
 q. d. q. d. modica admixtio hordei tam

benè phycè q̄bituit alia p̄c̄s jamis,
 quâ multa, q̄ plus aut ming n̄ mu-
 tant magis p̄c̄s, sed tm̄ ex multa
 mixtiâ legit̄, dari plures partes p̄c̄s
 diversas, sed quasi plura individua, n̄
 am̄ dari plures varè p̄c̄s in sensu
 phycè, at benè in sensu morè, q̄ q̄do
 hordeum e: q̄. modicum e, et uno n̄ sensib̄
 censet̄ morlitar, tm̄ una p̄c̄s tritici.
 Nisi velis dicere, q̄ farina triticea, q̄
 quertat phycè hordeacea in sua p̄c̄s,
 q̄ e tam credibile, quâ credibile pul-
 vere aureo quertere in se argenteo.
 et e q̄tra ipsu P. Doctore, qui studiosè
 ait. quadammodo ap̄mity, id e n̄ in sensu
 phycè. certè hac interpretat̄o P. Docto-
 ris n̄ e tam torta, quâ illa, quâ ad-
 versarij adhbent jactu dictis: q̄do e
 patre dicunt, querti vinu cum aqua
 in squine. sonat juxta ipsos, solum vinu,
 sed partialiter ex aqua quatu, q̄ id
 sonat, ut ait Plinius, ac si q̄do comedi
 bubula, dicere: comedi bove cum herba,
 q̄ em herba frig mutata e in phycè
 bovis, vel si quiva in nuptijs cano

145.

Galilea dixerunt, se bibisse vinum et
aqua, q. d. biberunt aquam in vinum versa
qui modi loquendi est valde improprium.
ad confirmacionem sufficit data responsio ad
mittendo corruptio ad modum, quoniam ver-
ba illa non sunt ex mente S. Doctoris, sed
in objectiva posita, ad quam dum respon-
det, non amplius ait aquam corrumpi, sed
quarta, oblige moraliter.

146. Ob. 2. Cathesius Rom. de Euch. n. 16.
ait, modica aqua affundenda est, et
ratio ponit: nam Ecclesiasticorum scriptorum
sententia et iudicio aqua illa in vinum
vertitur. q. d. Confratres. i. florent. docet
modicissima aqua affundenda esse, huius
alia ratio non est, quam ut possit verti in
vinum. q. d. 2. aqua frigida vertitur in
vinum fuit olim communis sententia, ut testatur
alant, licet nostra sententia defendat.
q. d. Itaque opinio est probabilior. Hoc imprimis
lugo: vel theologos illos, qui cathes-
isimus prosperent, tenuisse illam sententiam,
sicut alij plures ea tenent, vel in
locutor de morali conversione. et hoc

propteris anplectibz em qdam recentior
videtur ad find cathecismi sufficere
volentis modicum qd app affundi, ne
vinu deperat.

Post r. dicabile. Cathecismu unu
monet, scil: modica aqua affundi
debere, qd admittit: alteru testat,
scil: Euliasicon scriptoru iudicio
verti in vinu, n in pligit quersice
physia, vel certe n pligit oiu Euliasicon
cornu scriptoru sentia ead ee, nam satis
pbatu e supra, plurimos docere qtuu,
qd si tu velit aliquoru opinioe hanc
ee, nostra quoq e multoru. Tandem
sicut in quibz rae aducta n hnt
ead auctorite, qua canones vel de
creta, ita nec in hoc cathecismo
ead videt auctoritas gelusiois,
scil: modica aqua utendu, et raeis,
scil: qd in vinu debeat verti.

147.

Ad i. Ansem: N. min: adhibet in sacro
vinu modicu: qd aqua debet ee mox
vicissa, na ne aqua vinu corrumpat.
r. q aqua sscat illa, qd fluxit ex latere
Xri, fuit am illa minor qua sanguis .3.
aqua sscat populu, vinu sscat

148.

majest² Christi. q² cum ille sit ming
affirmabilis, id est vinu² se cogit²q² sane
si deo daret aqua se mota, ut ver²
teret² in vinu², cur Calia juberet ali²
q²o affundi imediate ante consecr²?
cur n² juberet eo casu sacerdote² ep²
pectare donec aqua quarteret² in vinu²,
cur n² juberet nos imitari ritu² P. B. pre²
dicatoru², statim intis aqua² affunden²
tu², cur n² juberet eligi vina pro alijs
generosa²? ad r. Jansen: vel alang
tu² J. J. de quarsia² morali, vel ep²
cedit, ut patet ex dictis². (arte vix ali²
quis patet, qui tu² ft. praeijm² inter
Eulianicos scriptores, clare dicit, aqua²
p²ig verti in vinu². deinde multi
ipsi coevi admiser² imediate² quarsia²
app² in J. J. ut alphon² de Castro,
Soto, Cang, Almoron, Jansenig, Janda²
sensit² in: q² am multi thlgi antiqui
admiser² mutaco² hanc phyc², unde
fuit hanc q² facillime tales quarsias
phycas adsumerent, e. g: q²o ex ligno
per ghybia² fruit cineres, ex farina
panis, ex Cantomb² charta, q²ly tu²

149.

150.

in casibus miki pibit e, nulla pibia
 sed, sed accidit tunc mutatio dari
 Ob. 3. ignis in momento gburit suppa:
 go em vinu pib patim in se vertere
 aqua. Confirma. arles. i. de geas
 c. 10. docet aqua modica quartu in
 vinu. R. retorques. modica pibilla
 ignis vigente aceru pulcoris nitrati
 patim in se quertit. go em modicu
 vinu magna copia ago. e igit
 vigen discriminu inter activitate
 caaru. ignis e maxime activu, et
 tu ut dixim n: 131. n perfecte ista
 supra dicta in se quertit, quomodo
 igit modicu vinu tota aqua patim
 in se vertet. addo q ignis, dum
 gburit alia, vires auget, nec fakte
 sensibuliter epus virtz per reactivae
 debilitat, nec e fore frigidus fit,
 dum lignu gsumit, sed vinu ab ago
 em quibatim infusa tande vere
 fit aqua. In foa N. gpi.
 Ad Confirmae p negari h. n e istud
 docet, sed teitu 49. aliud, scilicet q gutta
 vini daries milienis aqua mensuris infusa
 pcreat. e am faciliu vini mixtu ab

elemento infimū quasi excedente, quā
vinci elementū fortissime em̄ resistens
igni, vini a mixto igni valde debili
et in n̄ adeo magna quantitate adhibito
deinde hanc quæstionē negant philosophi
n̄ tm̄ recentiores em̄ n̄ atomista, sed em̄
antiquiores Sabarela, Scaliger, Amicus,
Aquilonius: vident em̄ negare patres,
qui philorum em̄ antiquissimorum
cipijs imbuti fuerunt. tandem licet dicitur
q̄ aqua aliquo vertatur in vinū, n̄ liquit
id sit stringere aut ordinariē in facto.

151. Ob. 4. aqua n̄ ē maā calicis. q̄ n̄ verti-
tur in s̄guine, nisi frig sit versa in
vinū. jr: st. Trid: n̄ fuit mentis,
nisi vini: atqui verba genitij dōnt sumi
p̄rie, adeoq; per vinū s̄ligit tm̄ vinū
p̄rie tale: q̄ solū vinū p̄rie tale ē
maā calicis. Confont. i. Xrus n̄ dedit
ap̄olis potestē guardendi aqua in
s̄guine. q̄ jr: st. n̄ dedit præceptū.
q̄ nec potest. a. mixtis aqua ē tm̄
ex præcepto Celi. q̄ aqua n̄ ē maā
calicis. jr: q̄ia. Celi n̄ sit patere
et detinere maā acerbiorū. q̄ cum
ista statuat infusioe oje, hac n̄ ē

maā Cuckria. H. admittit ad oibz alijs
poet Celia em detonare pura aqua,
q̄ e falsū.

Q. D. A. aqua se sola, seu ut n̄ ḡticiens 152.
vinū usuale. C. A. actu ḡticiens vi,
aut usuale. N. A. p̄: ad fibos. D.

min: p̄prie in sensu morali, p̄nt p̄nt,
na ḡtradicat p̄ntibz C: C. t̄tictificē
in sensu physico - N. min: sicut X̄ris
institūendo p̄nt n̄ detonavit nec ac
atymū nec fermentatū, sed utrumq̄
voluit sufficere, ita em n̄ detonavit
vinū purū nec mixtū, sed voluit utrumq̄
sufficere, sicut em vinū albu et rubru,
quare em vinū mixtū et ḡter aqua
ḡticiens vinū mixtū e maā calicij.

Rursumq̄ aqua mixta fit maā Cuckria
habet exemplo X̄ri adhibentis vinū mixtū,
tū, et ex sensu fideliū, ut Baronig ad
annū 1188. ait, sp̄i crevit et custodivit
Romana Celia, aqua sul et vinū
transsubstantiari in sp̄ine X̄ri.

Quod roborat ex eo, q̄ vinū mixtū veri 153.
e vinū usuale, et in asimaac morali
habet et vocat simpliciter vinū, nec
vocat aqua, quare em dicit simpliciter
generari Vinū, n̄ veri aqua, nisi cum

admixto, mixta vino. Quod autem dicit Jones,
vinum mixtum non dici vinum usuale, sed tamen
potum usuale, est frigidum. quod est bibit esse,
quod in Hyppocrate sub illustrissimo Jodoco
theologiae audit, et vinum illud fortissimum
simul, ut ibi fert consuetudo, subtilissime
miscuit aquam. an est bibit vinum an
cerevisia? Consentit S. Thom: in 4to.
distinet. 11. q. 2. a. 4. quaestiuicula. 1.
ait est in Eucharistia non fieri manna
aqua, quod non est principalis materia in hoc
sacramento. quod censuit se saltem mingi prin-
cipale. Tunc: an non dicit, materia est vinum
purum, sed vinum abstrahendo an purum,
an mixtum.

154. Florent: an quod dicit, vinum est materia,
cui medicata aqua debeat misceri, non
voluit hanc mixturam esse tamen aliquam ce-
rimoniam, sed vere materiam, quasi dixisset,
materia calicis est vinum mixtum aquam,
quod idem concilium expressit, dum dicit:
Pateris. Xpi in istis hinc hoc sacramentum
in vino aquam permixto. neque tunc potest
inferri, dupliciter esse materiam calicis. sicut
est farina aqua fermentum et sal
ex quibus panis conficitur, simul spiritum

una¹ ma² integral³ q⁴leta⁵ p⁶ima⁷ p⁸ei⁹
 ita em¹⁰ vinu¹¹ et aqua¹² q¹³rituunt¹⁴ una¹⁵
 integral¹⁶ q¹⁷leta¹⁸ ma¹⁹ calicis. ad 1. q²⁰n²¹
 forma²². N. B. ad p²³: D. n²⁴ dedit p²⁵ra²⁶
 ceptu²⁷ detri²⁸le de aqua seu vino mixto.
 Q²⁹ n³⁰ dedit disjunctiv³¹. N. B. Respon³²sio retor³³sio
 e³⁴ clara in pane azymo et ferment³⁵
 lato.

ad 2. q³⁶forma³⁷ N. q³⁸pa³⁹ ad p⁴⁰: D. B. n⁴¹ p⁴² 155.
 detinare⁴³ foaliter⁴⁴ ma⁴⁵ neidum⁴⁶ em⁴⁷
 disjunctiv⁴⁸e q⁴⁹leta⁵⁰ sub⁵¹ in⁵²tituac⁵³ X⁵⁴ri.
 Q⁵⁵ n⁵⁶ p⁵⁷ detinare⁵⁸ aliquo⁵⁹ modo⁶⁰ ma⁶¹aliter⁶²
 jam⁶³ disjunctiv⁶⁴e p⁶⁵alte⁶⁶ q⁶⁷leta⁶⁸ sub⁶⁹ in⁷⁰ti⁷¹
 tuac⁷² X⁷³ri. N. B. q⁷⁴ ad p⁷⁵la⁷⁶ dico. ad
 miti. B. ab⁷⁷ oib⁷⁸ in⁷⁹ fen⁸⁰se⁸¹ d⁸²ist⁸³inctio⁸⁴is,
 nec⁸⁵ p⁸⁶terea⁸⁷ p⁸⁸t⁸⁹ Culia⁹⁰ in⁹¹tituere⁹² pura⁹³
 aqua⁹⁴, q⁹⁵ hoc⁹⁶ sola⁹⁷ nec⁹⁸ disjunctiv⁹⁹e q¹⁰⁰tin¹⁰¹et¹⁰²
 sub¹⁰³ in¹⁰⁴tituac¹⁰⁵ X¹⁰⁶ri, sicut¹⁰⁷ nec¹⁰⁸ sola¹⁰⁹
 farina. q¹¹⁰ ulteris¹¹¹ p¹¹²atet¹¹³ ex¹¹⁴ def¹¹⁵in¹¹⁶ioib¹¹⁷
 Culia¹¹⁸, q¹¹⁹tra¹²⁰ aquarios. Recollant¹²¹
 dicta¹²² de¹²³ det¹²⁴inac¹²⁵ ma¹²⁶ a¹²⁷ n¹²⁸: q¹²⁹ De
 Sacram¹³⁰tis¹³¹ in¹³² q¹³³e. Ado¹³⁴ tm¹³⁵ hoc¹³⁶ p¹³⁷ra¹³⁸
 ceptu¹³⁹ miscendi¹⁴⁰ aqua¹⁴¹ se¹⁴² h¹⁴³ere¹⁴⁴ ut¹⁴⁵ p¹⁴⁶ra¹⁴⁷
 ceptu¹⁴⁸ miscendi¹⁴⁹ fermentu¹⁵⁰ in¹⁵¹ Culia¹⁵²
 gra¹⁵³a, q¹⁵⁴ em¹⁵⁵ hoc¹⁵⁶ e¹⁵⁷ tm¹⁵⁸ Culia¹⁵⁹ p¹⁶⁰re¹⁶¹
 tm¹⁶² Culia¹⁶³ p¹⁶⁴terea¹⁶⁵ egred¹⁶⁶it¹⁶⁷ limite¹⁶⁸s¹⁶⁹ suos,

156.

aut fortaliter detinet ma² sacramentum.
Ob. 5. Trid. sess. 13. c. 2. definit, post q²se,
crase manere in p²es panis et vini:
juxta nos manerent em p²es aqua. q².
Conformi. Can. 3. ibid. definit, X²us mane-
re sub singulis cujusq² p²ei partib²,
q² juxta nos maneret em sub p²esq²
solis aqua, si a p²esq² vini separarent²,
ut fieri potest per eandem arte², per qua²
separari potest aqua a vino, sed si mane-
ret X²us sub p²esq² solis aqua, n² e-
rao, quare n² potest in eas primo introduci,
atq² consecrari sola aqua. q². R.
juxta adversarios, sapere maneret sol²ia
aqua, q² videt² ag² vel magis triden-
tino g²nuo. R. 2. D. Maj: in p²es vini
usualis. C. Maj: vini puri. N. Maj: C.
Trid: in vult, n² manere sol²ia panis
et vini g²tra hereticos, de cetero
n² videt² ulli sententia prejudicare.

157.

Ab g²ermans² tunc putat, pot² dici
manere X²us, neq² inde legit², pot²
em introduci, q² ad hoc plus requirit²,
sive in ea separata g²servat² character,
n² t² pot² in ea primo introduci.

postea am idem Omne negat, et cum
 ipso dicit: lugo et alij: cum quibus
 D. A. sub cuiusq; sui partibus si sint
 fides mae generabilis. C. A. secus.

N. A. p. Trid. vult tm Xus manere
 sub fides vini, usualis, quales n
 amplig s. fides aqua separata: s.
 an adhuc mixta. sic panis granis
 ex aqua et si post generaco fides
 aliqua aqua per evaporaco separa
 rent, n censet lugo, Xus sub is re
 mansur, q n s. amplig fides panis.

Dices ex Arriaga qo negs Xus manebit 158.
 sub fides vini, pinto, q imisceant in
 genti copia aqua, nam em tunc per
 dunt densiaco fides vini usualis.

R. N. s. l. nam requirit et sufficit, ut
 fides vel sint phisic fides vini, vel
 moraliter: fides aqua separata neutro
 modo s. fides vini: ad priores s. et qdm
 phisic fides vini em post g fusio cum
 copiosa aqua, donec corrumpant. si ulter
 rig petas, quare n sufficiat fuisse
 aliqdo fides vini usualis, q gretit em
 fides aqua separatis. R. retortio ar
 gentum in fides aqua et fides panis,

evaporatis. Q. 2: q̄ n̄ manet maā Cu
charia n̄ manet X̄us, maā am̄ n̄ ē, q̄
fuit panis vel vinū aut horū fruct, sed q̄
actu phyic̄ aut moraliter ē.

159. Ob. 6. iuxta nos valida est glicera² calicis,
licet² aq̄s multū vel plus est aqua,
quā vini. Rō. em̄ aqua ā Cyrene mix-
ta in hospitio, q̄o² ḡta² mellis aut ab-
synthij q̄verteret² em̄ corpus X̄i. 4. em̄
mufca vel granū horij tritico mixtū.
5. em̄ ḡta² illa q̄ app̄ calida, quā ḡra-
solent post glicera² in calice fundere.
sequela admitti n̄ pot. gō. Maj: jr: ista
ora q̄stibunt vinū usuale, q̄ apud Ita-
los et hispanos ē multū q̄vretū media
parte² vel em̄ plus aqua adhibere ad
potū. gō.

160. R. ad 1. aliqui cum arrepsio quodunt, alij
cum Coniū, melis negant, q̄ cum vinū
ex vitibus X̄i fit maā principalis,
debet predominari n̄ in virtute, sed
em̄ quantitate, nec maā calicis dicit²
aqua vino mixta, sed vinū mixtū aqua.
hinc Honorij dicit² cepit, perniciosū
abusū ee, misere plus aqua aut sandū,
sed ḡta² Celia prapin, ex qua abemg

Vinum usuale e[st] tale, ut in eo vinu[m] quan-
 tate prevaleat. ad 2. n[on] videtur, si aqua
 n[on] sit immoderata affusa, cur n[on] convertatur
 in spiritum. ad 3. Alang quod sequela,
 Sauri negat, q[uod] Xrus n[on] instituit aliud
 quod vinu[m], vel puru[m], vel mixtu[m] aqua[m]
 et n[on] alio liquore. si t[ame]n familia
 miscantur in modica quantitate, n[on] im-
 pedunt, quo minus vinu[m] et aqua con-
 vertantur.

Ad 4. Musta n[on] g[er]it vitu[m] potu[m] usua-
 le. gradu[m] hordei si p[otes]t dici pars
 panis triticeo, ut constat lugo, quere[n]s.
 si n[on] p[otes]t dici pars, n[on] e[st] paritas cum
 aqua, qua dicitur pars vini usualis. ad
 5. N. sequela. n[on] g[er]it maa, qua n[on]
 e[st] profens, q[uod] dicitur f[er]a vel saltu[m]
 ultima pars f[er]a, ut e[st] comis ovis.
 nec e[st] par res inter spiritum et alias
 res benedictas, in quib[us] dicitur pars
 major trahere minore, nam in ijs
 nil pot[est] physica mutari, sed t[ame]n censet[ur]
 moraliter applicari g[er]itio procedens.
 ad in Eucharistia debet e[ss]e physica

quersio.

162. Sed nec inutiliter censet applicari huic
aqua consecrata, imo censet ^{et} applicari
q̄ oes censent ^{non} ^{sub} ^{esse} ^{salu} ^{guta}
alias deberet em̄ ^{esse} ^{alium} ^{hostia} ⁱⁿ
consecrata, si ista t̄m agglutinares
alteri consecrata, sicut benedictio
partis majoris Eulie censet applicari
alteri parti de novo per ce-
mentu adijuncta. premit em̄ hoc
argum̄tū ipsos adversarios, si ē aqua
ista tandem est cum speciebus vini, ut
quateret ^{si} ^{q̄} in eorum sentia facile
stringere potest in officio longiore:
t̄m ⁱⁿ ^{admitterent} ^{ipsi} ^{quaterenda} ^{istal}
aqua in ^{spine} ^{sci}, sed in vino.

Articulus 11 mus.

Qua et qualis sit fca

Eucharistia.

163. Dico. i. fca consecratio panis cen-
tualiter gerit in his verbis: hoc ē
corpus meū. Ita coris ^{est} ^{q̄} ^{tra} ^{aliquos}
Gracos, qui volunt insuper requiri hae Ver-
ba: quod pro vobis datur, vel quod
pro vobis tradatur ^{est}.

Probatz gylupio. geil. flor. hanc
 et n̄ alia foa assignat, et S. P. P.
 assignant. r. si illa verba sent
 sentialiter requisita, qua grae
 petunt, Celia Romana n̄ gsecraret
 valide. Consonz. prouta Verba
 a nobis requisita sufficient gffiant
 presentia Xri sub specie panis. go em
 sufficient ea coant.

hinc verba illa, qua promittunt, qui. 164.
 pridie qua pateret, et t̄m nescia
 nescite precepti. ut tenent oes tho,
 missa et nostri. et ex Robertis em
 Pontig, Chastig, qui volunt cotu
 t̄m dubie locutu. g. Verba hoc n̄
 s̄t verba Xri, imo fuere, primu ab
 Alex: i. relata in Canon. ut habet
 in Breviario ad S. die May. atq
 ut colligit, ex florent. P. patribz, et
 vetustissimis scriptoribz, quos videre
 e apud Bellarm. l. 4. c. 13. sacerdos
 gsecrat verbis Xri. go. neq em dici
 p̄ ante Alex: n̄ fuisse sentiale
 foa Eucharie vel fuisse alia,

165. quā nunc fit.
Nec dicas, verba illa: qui iudicā u: re,
quā, ut obligat sacerdos loqui noīe
Xri: hoc ē u: n̄ ē ideo sacerdos
loqit̄ noīe Xri, q̄ dicit se loqui
noīe Xri, sed q̄ a Xro ē int̄dit̄, et hōt
int̄t̄e loquendi noīe Xri. sicut angelus
in Veteri Testamento, capē dixit noīe Dei:
ego sū Dñs Deus tuus: sic legat̄ loqit̄
noīe regis, et si reflexa n̄ dicant, se
loqui, modo sūt q̄bituti. Partē si
Carag illa oīa verba diceret, n̄ p̄terea
loqueret̄ noīe Xri, sicut n̄ loqit̄ noīe
regis, qui t̄m narrat alteri verba a
rege filata. Rursus, ut bene offer,
vat Gorman: per illa verba n̄ det̄nd̄
verba: hoc ē u: ad practicē s̄nsu.
Eandē q̄ id q̄ sacerdos hōt in manib̄,
q̄ sit corpus Xri, sed t̄m q̄ illud, q̄
Dñs in Cena hōuit in manib̄, fue-
rit corpus Xri: q̄ si s̄p̄t̄ hōiū
verborū det̄naret̄ a Verbis illis
precedentib̄, sacerdos n̄ loqueret̄

noie Xpi in ordine ad convertendum
hunc panem.

Dico . r . fca generatio calicis gisid 166

in his vel equivalentibus verbis:
hic est calix sanguinis mei, vel hic
est sanguis meus. Ita locuta et nostri
propter amicum gtra thomitas. jibaz
hac verba sola sufficientia sufficiant
presentia Xpi sub specie vini, et
conversione vini in corpus Xpi, ut docet
S. Th. q. 78. a. 3. in corpore, n. ming
quod illa: hoc est corpus meum sufficiant
presentia Xpi sub specie panis, et conversione
panis in corpus Xpi. qd sicut ista
sufficiunt ad panem, ita illa sufficiunt
ad vinum convertendum. qia. pr. Verba
generationis efficiunt, q sufficiant, nec s
minoris efficaciam in generatione vini,
quod panis, qd.

Probatur . r . Verba, quae n reperiantur 167

in ord. Canone, n s essentialia. atq. in Flitur,
Verba illa novi et aeterni testamti. qia vel
usq. ad illa haec quotiescumq. p. n
reperiantur in ord. liturgia aut Canone.
qd. major colligit ap. S. Doctore,
qui dicit, alia verba Canonis n ee.

de sententia, q̄ Canon. missa n̄ ē apud oēs,
quasi diceret sententia d̄bere eē apud
oēs. Cui et probat̄ ex eo, q̄ ē incredibile
q̄ in pluribz liturgiis, quorū auctores
credunt̄ ap̄oli et N. Patres, n̄ h̄bita
f̄t valida f̄ca ḡsecraōis, cum t̄m Flor.
q̄ auctorit̄ d̄fussit rit̄z grecorū, n̄
arguerit illos in valida ḡsecraōis.

i 88. Probat̄ min: in liturgiis antiquis
grecorū S. Jacobi, S. Charci, S. Basilij,
et S. Chrysostomi n̄ h̄bent̄ haec verba:
eterni mysterij fidei. in liturgiā
etiā, quā S. Mattheo tribuit̄, n̄
h̄bent̄ haec: novi et eterni testam̄ti
mysterij fidei. Idē fit in missa
mocaromū, ubi haec h̄bent̄ f̄ca: hic
ē calix novū testam̄ti in meo. Jan.
quinē, qui pro vobis effundet̄. Iugo
oculorū testis refert̄ in liturgiis
maronitarū, quā tribuunt̄ S. Joanni
Baptista, S. Petrico, Eustasio, et
Joanni patriarcha, haec t̄m h̄bent̄:
hic ē s̄quis me: sanguis me ē hic:
hoc s̄quis me ē.

i 89. Confess̄. S. Pauli et S. Joannis

et habent haec Verba: aeterni, miserum
 fidei: n. e. am. credible, q. hagiogra,
 q. hi omiserunt, quo pertinebant ad
 sententia foa. nec dici pot. Evangelistas
 tm. fuisse historicos, nec oia. n. ucler
 ate. narraffe, imo abscondisse Verba
 sententia, ne gentilibus innotescerent.
 q. ha. e. i. oes. scriptores col. ligunt
 ex Evangelio, quo sententia spectant
 ad foa. et si n. absconderunt haec
 apoli, n. e. res cur absconderint, hanc,
 nec e. scripserunt infidelibus, sed
 fidelibus, et sacri libri n. ming, qual
 alia. miseria abscondebantur gentilibus,
 si dicas, haec Verba omissa n. e.
 sententia, sed tm. alia, scilicet: qui pro
 vobis (u. jam evertis plures rases ad
 versariarum), ut infra patebit, et
 maxime deferis D. Th. cuius tm. am.
 caritas e. maxime. jona. sententia. q. foa.
 Confessio. 2. q. plures. D. P. B. apud
 suar: q. agunt de foa. Cachoia tm.
 referunt ista Verba: hoc e. corpus
 meum. hu. e. spiritus meus. q. o.
 Dico. 3. Verba. q. exaravit. pferunt.

simil recitativè et enuntiativè. Ita
comis. recitativè pferre Verba seu
historicè et materialiter significat ea
pferre narrando tpm dicta ad abalio,
sed sacerdos pferit verba consecraois tpm
dicta à Xpo. gò. prolo min: sacerdos ante
verba consecraois ait, benedixit, fregit
enuntiativè am pferre verba seu
formaliter et significativè significat ea pferre
n tpm narrando tpm verba alterij, sed
em asserendo id, qd per verba significat:
hoc facit sacerdos, asserendo scilicet. se
corpus Xpi. gò.

171. Constat. i. narrans rem tm loquitur tm in
sua persona, n verò in persona illic,
cujus verba narrat: atqui sacerdos ex
Florent. et Frid: et P. patribz loquitur
in persona Xpi. gò. r. P. et quibus
colligunt ex verbis consecraois fieri
tunc conversio panis et vini: atqui
si sacerdos tm narrativè ea verba
pferret, n potest colligi fieri tunc
conversio illa, sed tm ea facta fuisse
olim in cena: plus è n requirend ad
veritè pura narratio. Quis è tm

sentia sufficere ad valorem, si verba
sunt enuntiativa referantur.

69

Articulus 12 mus.

Solventur Objectiones.

172.

Ob. 1. ex nostra sententia sequeretur valentiam
de consecrari his formis. 1. hoc corpus
meum: quia non solum hebraei, et graeci, sed
etiam Latini sapienter intelligunt, verbum
est. et apud S. lucam graecum non exprimitur
nisi in consecratione calicis. 2. istud vel
illud est corpus meum. 3. fiat vel fiat
hoc corpus meum. 4. ecce corpus meum.
5. hoc est caro mea. 6. hoc est corpus
Christi. 7. meum est hoc corpus. 8. consecro
hunc panem in corpus meum. 9. hoc est
corpus meum. 10. hic cibus, hoc res,
hoc quantum sub his speciebus est corpus
meum. 11. corpus meum est hoc. 12. hic est
corpus meum. R. ut diximus n. 83.
de sacramentis in genere, mutatio accidentalis
non impedit valorem, impedit autem mutatio
substantialis.

In particulari de prima dubitat
a quoque, quia non videtur facere sensum effectum 173.

in idiomate latino, qd fit de alio.
Suar: uno negat, tum qd Xpus adhi,
fuit illud e, tum qd, ut ait, dberet
sensus ita ee gneptis: auipite et come,
dite hoc corpus meum, cum tu illud
auipite n freit ad foa. ad r.
illud n ffectat maad profante, nego
vop ipud, ut notat ex Vagg: Job, alphab.
sacrific: casu. 3. ffectat e rem pra
sentat illi, que alioqur, unde scribens
angustat et dicens: ita ciuitas: Eli
gor de angustana, dcl am maad am ee
profent ei, qui loqit et gceerat. ad
Btia. Verba n indicat Xpu sine mo
ra ad ee post absoluta foa. ad qta.
Vagg: admittit, Suar: ait sibi veri
fihile ee, qd fit mutao fctialis, et
videri hac foa n ffectari gverpae,
sicut ffectat altera coniter usitata,
mutari em salte ffectate explicita
in implicita.

174. Ad 5. censet a scolasticis mutao
fctialis, qd caro ming ffectat, qua
corpus, licet am alibi per synecdoche
adhibeat, caro pro corpore, tu in

foa servanda e p^ricetas Verboru.
 q^o am X^ous Joani 6. vocavit hoc
 sacram^{tu}m sua^m carne^m. n^o voluit tradere
 foa. ad 6. in p^rimis haec verba ut
 g^repa cum p^recedentib^{us} n^o sent
 vera, q^o X^ous ip^sa n^o dixit. deinde
 sacerdos n^o exprimeret, se loqui no^me
 X^oi, adeoq^{ue} ex char. nil efficeret.
 ad. 7. Verba potiq^{ue} f^ossant p^rosopias,
 qua^m q^uerit^{ur}. ad 8. foa haec potiq^{ue}
 acti^one^m sacerdotis f^ossant, qua^m per
 manentia^m X^oi. ad 9. barbarism^{us} n^o
 obe^r valari. ad 10. foa illo q^uerit^{ur}
 niunt quoad rem cum n^ostra, at n^o
 si diceret ex parte p^redicati lo^mi
 corpus f^ossant ei q^o haec res est f^ossant
 mea, q^o hic tong est valde con^uis, et
 p^ro^uet rase totiq^{ue} vel rase f^ossant, ad
 vel alteriq^{ue} partis verificari.
 Ad 11. foa est valida, et h^{ab}et in
 liturgia p^r charci. ad 12. Dis^{cut} 175.
 currend^u est, ut discurrem^{us} n^o: 46.
 de Sacram: in g^re^m circa foa^m baptis^mi.
 in no^me patria n^o: si est indoct^{us} tm^o
 faciat sollemn^um, n^o vitia^m foa^m

adverbialiter. si am docty voce hie su,
nat adverbialiter, ut significet hoc loco,
vitiaty sensus, et nil sit, namq; si
eret, si quis in consecraoe calicis ex
pervoosa intioe pmeret voce hie
adverbialiter. Adoo circa voces
equivocas hoc notandum, si st voces
adhibita ab Ecclia, ut e particula
hie in consecraoe calicis, earu significao
latis e detonta per usul Ecclia, et
qster per geale intioe ministri
gfoe Ecclia.

1076. Si vero, voces equivoca e st adhibita
ab Ecclia, dnt earu indiffinita de
tenari, ita ut significet, q Xpus voluit
significari per circumstantias aliquas ex
ternas, ut e hbt D. Th. verba que
runt, in sacrao quantu ad sensu
que faciunt, utiq; ait Tanner D. 1.
3. q. 1. dub. 3. n in mente loquentis,
q sacerdos indocty poet particula
hie in consecraoe calicis significare
adverbialiter, et tñ valide consecra
ret, si haberet legitima intioe.
Den q intio et fca distincta st, nec
fca significao pendet ab intioe.

Vnde si quis nolit, sua referre in
 debito sensu, nil proficit nisi tam
 defectu sua, quam defectu interiori,
 cum non vult facere, quod Christus instituit.
 quare operantur verba iuxta sensum,
 quod faciunt iuxta prudentem aliorum
 experientiam, respectu quarum signi
 locum obtinent. hinc ut idem Tanner,
 multum considerari debet persona ministerii,
 an docta sit, an indocta.

Idem: putat Tanner: si fuerit usus
 Celsa, et consideratis aliis circumstantiis
 externis sua mutata permaneat ad
 huc dubia, sic ut tam verum, quam
 falsum et sacramento quod sensum exprimere
 possit, nil proficit, quod sicut in physicis a causa
 non debentia non procedit actio, ita multo
 magis ex institutione Christi in sacramentis sua
 non debentia proficiant id, quod Christus voluit, nil
 agit. Vnde si quis nec blasphemus nec ignarus
 Latini idiomatis blasphemaret in nomine
 patris et filii (id est: quancumque demum
 interiori hleret, nil ageret. at vero si
 ex circumstantiis ignorans vel defectus
 lingua blasphe aut precipitantis colli-
 geret, cum tamen proficere, quod voluit Christus,

177.

valeret baptizans. pariter si quis in
dotoy diceret, hic e corpus meum, rade
circumstantiis supponi potest, tm factus
solacisimus, nec vitiatu sensu, ab n,
si dotoy gsecraret, et sumeret parti-
cula hic adverbialiter, q in his
circumstis n significaret per foal, q
Xous intendit.

178. Ob. r. graei primu post gsecraco orant,
ut fiat corpus Xoi. go n sufficiunt
ita verba ad indicenda profantia
Xoi. Ansem. si post gsecraco ad e
corpus Xoi, n pot fo explicari, q significat
est particula hoc vel hic. go. pr. it.
n significat pane, alias est sensus. hic
panis e corpus meum, q e falsu.
vel hic panis transit in corpus meum,
et sic vox e sumit injurie. nego
nec jam ita efficaciter possit red.
argui heretici, si em injurie ea
voca explicent pro significat. sed nego
significat accidentia, q nec ita identifi-
ficant cum corpore Xoi. vel si sensus
sit. haec accidentia gtiunt corpus
Xoi, iteru e sumit injurie, nego

per illas particulas significat corpus
Xri; primo e est sensus: hoc corpus
meum e corpus meum, qd e identicum.
et difficultatis corpus Xri nondu
ade, qd dicitur hoc. atq; parti-
cula demonstrativa significat aliq;
actu profens. qd.

179.

R. D. H. orant ut fiat corpus Xri sim-
pliciter. N. ut fiat fumentib; et ado-
rabilit; id e his sit. C. A. B. ita solvit
hanc objectionem in Concil. flor. Card. Bas-
sarian loco graecorum Qens, falsus per
verba consecratio fieri transubstantia-
tio, oravi tñ, ut spiritib; descendens
efficiat in nobis panem hunc pretiosum
corpus Xri, et qd in calice isto e, san-
guine Xri transubstantib; ipse spiritu
sancto suo, ut fiant conicantib; in
remissionem peccatorum, et qd fiant in con-
demnationem nostram.

180.

Ad confirm. N. H. ad jr. C. n significari.
panem, nec accidentia sola et dico signifi-
cari contentu sub his verbis, et hic sensus
e identicus, ut e his sit, requiritur,
ut formaliter. id e ponat ep parte fcti,

q̄ ex parte practi: e.g. petrus ē petrus, n̄
am̄ s̄ tm̄ ponat̄ realiter, hoc ē s̄ p̄ ob
fieri, cum̄ debeat dari identitas inter
s̄tm̄ et p̄tm̄ sic recte dicit: hic ē
petrus ē hō. sed dicit: p̄ hoc tm̄
q̄ntū p̄ his p̄ct̄ vel s̄ligit̄ corpus
x̄ri vel panis. R. s̄ligit̄ corpus x̄ri, ob
ē identificari s̄tm̄ et p̄tm̄.

(81). Urgetis. q̄o dicit̄ hoc, nondū adē corpus
x̄ri, sed hoc p̄mū adē q̄o dat̄ ultima
p̄blata p̄a. q̄o ē s̄ s̄ligit̄. R. N. q̄a.
in p̄p̄it̄ practiis seu q̄a faciunt
s̄m̄ obtm̄ n̄ p̄p̄p̄it̄ obtm̄ jam ante
p̄as existere, sed sufficit si existat in
fine, nisi p̄p̄it̄ sint demonstrativa.
Ista. T. Th. et coniter alii. et patet,
q̄ si mathematic̄ s̄m̄ incipit dicere,
hic ē circulus, et s̄m̄ eū facit, effi
hunc p̄mū perficiat, effi ult̄ q̄o
dicit̄ ult̄mū verbum, n̄ falsū dicit.
ita si donas gallinū dico tūm̄ s̄ hoc
gallinū, vera ē p̄p̄it̄, licet q̄o p̄fero
tūm̄, nō s̄m̄ gallinū tūm̄. Cum̄ q̄o p̄a
Eucharistica sit practica efficiens s̄m̄
obtm̄, n̄ incipit, ut illud jam ad sit in

182.

principio p[ro]p[ri]o, modo adfit in fine.
 Dicit. ex hoc sequeret[ur] n[on] se nescire,
 ut p[er] hanc jam p[ro]p[ri]o sit ab initio
 g[en]eratio, modo adfit in fine, q[uod] tra
 qua[rum] dixim[us] n[on] g[en]e[ra]t[ur] a. N. p[er] hanc acci
 dentia e[st] p[ro]p[ri]a don[de] se p[ro]p[ri]a.
 q[uod] am p[er] hanc sine quo illa ante g[en]e
 cratio n[on] e[st] p[ro]p[ri]a, q[uod] p[ar]te[m] hanc
 demonstrat em accidentia, ab n[on] demon
 strat ea practice, q[uod] illa n[on] efficit, sed
 speculative: atqui p[ro]p[ri]o speculative
 demonstrans obtm[en]t[ur] p[ro]p[ri]o ab
 initio q[uod] ut p[ro]p[ri]o speculative ab
 initio sui p[ro]p[ri]o obtm[en]t[ur] ita se h[ab]ere
 p[ro]p[ri]o affert, si e[st] quis me interroget,
 vivit frater tuus, et ego Resa, vivit
 frater meus, veru[m] dico, si ab initio
 p[ro]p[ri]o v[er]o, effi p[ro]p[ri]o ead[em]
 p[ro]p[ri]o o[mn]i[um] absolva, sub p[ro]p[ri]o ultri
 maru[m] p[ro]p[ri]o moria, loquens e[st]
 nescit, q[uod] interim futurum sit si n[on] e[st]
 p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]e loqui. p[ro]p[ri]o ead[em]
 censet loqui iuxta notitia p[ro]p[ri]o
 ad p[ro]p[ri]o, seu p[ro]p[ri]o res se h[ab]et tunc,
 q[uod] incipit loqui. et hoc desumit q[uod]

183.

coni modo accipiendi proies.
qdo am aliqua proies speculativa aliq
qdo videtur n̄ ita accipi, rāo ē, q̄ n̄ s̄
prictē demonstrativa, sed ut ait Dicaſt.
tr. 4. de Euchar. disp. 3. dub. 10. acco.
modi e. g. si dum mihi monstrat flos
natus in germania, dico, hic flos em̄
natus in italia, n̄ volo prictē demon-
strare individuum, sed tm̄ genus floris et
accomodi individuum: ad verba generatio-
is s̄ prictē demonstrativa, aliqdo verba
verō proies n̄ s̄ speculativa (sed pra-
ctica e. g. dum dico: nunc taceo, q̄
per proies practicas hic s̄lligim̄ n̄ tm̄
illā, qua ipsa facit obtm̄, sed qua s̄lligat
obtm̄ hic et nunc factū ā loquente,
qualis ē em̄ primo loco posita. hic ē
circuly. vid. arriag. de Euchar. disp.
40. Sect. 8.

184. Ob. 3. si Xpus patris adē post verba
generatiois, tunc n̄ possunt plures valida
generare eandē hostiā. hoc ē falsū,
p̄. III. ē moraliter impossibile, ut oēs
fruant verba generatiois in unico
momento. q̄. p̄. min. 1. Dum ordinarij
novi sacerdotes iubent oēs generare

fuit cum ordinante, et dicuntur in pon-
 tificali novo celebrare pontifici.
 unde em dicitur n. p. q. t. m. m. a. l. i. b. e. r.
 p. f. e. r. a. n. t. v. e. r. b. a. , e. t. a. l. i. a. s. e. m. n. e. s. s. e. n. t.
 f. o. r. e. t. , u. t. n. p. r. o. v. e. n. i. r. e. n. t. e. p. i. s. c. o. p. u. s. .
 C. u. l. i. a. v. u. l. t. , u. t. o. e. s. g. s. e. c. r. a. n. t. a. l. t. e. m. o. r. o. s.
 e. i. p. r. o. n. u. n. t. i. e. n. t. v. e. r. b. a. g. s. e. c. r. a. t. i. o. n. i. s. , n. u. l. l. y.
 p. r. o. v. e. n. i. a. n. t. p. o. n. t. i. f. i. c. a. l. i. s. , s. e. d. o. e. s. c. u. m. e. o.
 f. a. c. i. a. n. t. g. s. e. c. r. a. t. i. o. n. e. m. a. d. s. u. f. f. i. a. n. d. a. p. o. t. e. s. t. e. m.
 q. u. a. s. N. e. o. n. y. s. t. a. h. o. b. a. g. u. a. l. e. s. c. u. m.
 e. p. i. s. c. o. p. o. i. n. o. r. d. i. n. e. a. d. g. s. e. c. r. a. n. d. u. m. c. o. r. p. u. s.
 D. n. i. , a. t. q. u. i. s. i. n. e. s. s. i. u. s. f. o. r. e. t. , u. t. o. e. s. p. r. i. n. c. i. p. i. u. s.
 r. e. n. t. v. e. r. b. a. e. o. d. e. i. n. s. t. a. n. t. i. C. u. l. i. a.
 v. e. l. l. e. t. a. l. i. q. u. i. m. o. d. o. l. i. b. e. r. i. m. p. o. r. t. e. .
 O. b. i. o. h. a. c. r. a. t. i. o. n. e. q. u. i. v. e. r. t. y. e. e. t. , s. e. u. n. o. 185.
 i. n. s. t. a. n. t. i. m. i. n. i. m. o. s. e. i. g. p. r. o. n. u. n. t. i. a. s. s. e.
 v. o. r. b. a. p. r. i. m. a. g. s. e. c. r. a. t. i. o. n. i. s. , n. p. o. e. t. p. r. o. n. u. n. t. i. a.
 a. r. e. v. e. r. b. a. s. e. c. u. n. d. a. , q. u. i. n. o. n. p. o. t. e. s. t. l. i. c. i. t. e.
 g. s. e. c. r. a. r. e. u. n. a. s. f. e. e. t. s. i. n. e. a. l. i. a. . 4. q. u. i.
 g. t. i. n. g. e. r. e. t. u. t. e. p. i. s. c. o. p. u. s. , q. u. i. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. s.
 m. a. r. i. s. c. e. l. e. b. r. a. n. s. , n. g. s. e. c. r. a. r. e. t. , s. i. a. l. i. q. u. i.
 p. r. o. v. e. n. i. r. e. t. . 5. e. x. p. o. n. e. r. e. n. t. v. e. r. b. a. s. a.
 c. r. a. m. a. n. t. h. i. a. p. e. r. i. c. u. l. o. n. u. l. l. i. t. i. s. , v. e. l.
 p. r. o. n. u. n. t. i. a. r. e. n. t. s. u. p. e. r. m. a. a. s. j. a. m. g. s. e. c. r. a. t. a. s.

inter hac Durand. hanc consuetudinem
reprobabat, et aliqui episcopi amittunt.
Sed Durandi opinio post Clementis pon-
tificale sustineri non potest, Cuius est
hoc precipit, nec apud Latinos in
ordinacione huiusmodi est, sed apud Gracos cum
sacerdos assistens episcopo ordinariè
cum eo consecrat, et teste Jano. olim
Cardinales consecrabant cum summo ponti-
fice.

186. R. in praxi neomytha dicitur valde di-
ligentè attendere. i. ut quibus pontificali
verba sunt cum episcopo verba absol-
vere et eum non prevenire. r. ut
habeant intentionem primariam referendi
verba modo meliori, quo pontifex et dicitur
referri ex Volunte Dei et Ecclesie. si
autem ulterius intentiones quasdam, speculativas,
qualis in particulari debet esse intentio,
consequenter dicitur, debere esse conditionata, scilicet
consecrandi, si cum episcopo absolvant, non ve-
ro si ante aut post eum absolverint: nec
Ecclesia hanc intentionem excludit ex eo, quod
non movet ordinandos de hac intentione ha-
benda, nam ut dicitur ait, forte non omnes
episcopi vel assistentes sequuntur hanc
sententiam, vel non sunt solliciti, quod satis est,

ordinandos, habere intentione, quae per cano-
 sent habere virtualiter, si eam & exclu-
 dant peragendi rem, ea rase, qua fieri
 oportet. qd am Bulla potius sollicita fit
 de admonitione, ne praeveniant Episcopi,
 inde e, qd si quis haberet intentione absolu-
 ta et praeveniret, inconveniens
 foret.

Hac intentione conditionata evitatur hoc in-
 convenient, qd solus ordinans habet intentione
 absolute et certo consecrat, adeoque non
 sumit utramque sacra specie ille, qui non con-
 secrat, qd am alij non oes sumant utramque
 specie, qui em consecraverunt, si scilicet solus
 absolverunt, non potest esse absurdum, cum Bulla
 Neosacerdotibus tunc non permittat sacrum
 calicem, unde vel non e de jure divino, ut
 celebrans sumat utramque specie, vel saltem
 non e de jure divino, ut sumat ois consecrans,
 sed sufficit, si sumat primario celebrans, vel
 non e de jure divino secluso, procepto Bullae
 synodicae. qd in hoc casu non obligat. sed
 sumat alij sacerdos, licet am non oes solus
 absolvent, moraliter tamen fieri potest, ut
 unus et alter ita absolvat, qd sufficit ad
 exprimendam equalitatem.

187.

Sed potest contingere, ut quis non absolvat ver-
 ba prima consecrationis cum Episcopo, absol-
 vat tamen verba rda, adeoque consecret una
 specie sine altera, qd videtur illicitum: propterea

188.

addit Dicastrilo alia conditione in eadem gse-
crase, scilicet, si jam hęc gseceavit: at
si absolvisset verba prima gseceavit, n̄ am
absolveret verba eadem, gtingeret idem
inconveniens. Haubold: putat in pri-
ma gsecease addenda hanc conditione, si
deus factus sit, ne absoluturus scilicet
verba eadem gseceavit. hoc responsio
difficilis ē ob dicta n: 183. de sacra-
mentis in gse. Dicastrilo putat, eo pra-
cepto, quatenus divinum ē, tm̄ affici prima-
riū gseceante, sicut precepto sumendi
utramq; hęc, quo modo unq; utramq; hęc
gseceat, verū jam ē, n̄ gseceari una sine
alia et offerri completū sacrificiū: et
hoc putat colligi ex usu Ecclesie, que ex-
ponit Neomystras illi periculo, modo lo-
venti isti, quantum potest sml̄ absolvere.

189. Sed adhuc ē difficultas, q̄ plures verba
proferant super maā jam gseceata.
Sunt Lugo et Dicastrilo, nemini in
particulari conspare maā jam ei gsece-
ta, cum oēs conent̄ sml̄ absolvere, p̄
igit̄ oēs gseceare sub conditione, si maā n̄
sit jam gseceata, nec malū ē verba
gseceavis proferre sub conditione super
maā dubia, et cum se consecrandi,
quod oēs h̄nt. Arriaga ait, nullū
total̄ fcā proferre post alterū, sed tm̄

ultimū verbum, n̄ am̄ eē sacrilegū repe-
 terē tm̄ unū verbum super mād jam gse-
 rata, q̄ eo casu, cum prolao ab oibz
 facta censet, eē moraliter una pro-
 lāo fōa, ita se hōs verbum superadditū
 ac si sacerdos se solo gsecrans repeteret
 vocē meū, nec eē gōderari eēt tm̄
 nova fōa superaddita, sed tm̄ unū
 verbum secundū se auditū, et q̄ nihil
 jam significat.

Articulus 13us huius.

Reliqua Objectiones.

Ob. 4. Quid sequentes voces Novi et cetera, 191.
 ni (n): sunt in missali scripta majori-
 bus literis, sicut priores. gō em̄ sunt
 sententiales. Confess. 1. S. Thom: q: 78.
 a. 3. expresse docet, em̄ verba sequentia
 eē sententia, et Bigotus iussit ex
 jetano daleri in editione Romana illū
 locū, ubi sustinuit verba illa n̄ eē cen-
 tialia. 2. Voces subsequentes detrahant
 procedentes, ad q̄ lēta p̄p̄tate. gō. 3.
 p̄ n̄ sunt sententiales ita voces, n̄ eē rāo,
 cur eas talia adderet. gō. 4. re-
 torqueo. in particula enim, qua n̄ censet eē
 sententialis. Deinde N. gō. rāo ita scri-
 bendi sufficiens fuit, q̄ vel pertinent ad

integritate vel ad meliorem explicacionem
effectus sacramentalis.

192. Ad 1. Confirmacione. Si S. Doctor est ~~Vestitus~~
nobis per Greg. n^{on} viderit liturgias antiquas.
Ceterum plures em^{er} ex Thomistis ve-
nent S. Doctores em^{er} velle, q^{uod} illa ver-
ba integraliter pertineant ad substantiam,
vel q^{uod} essentialia sint ad generacionem
sed explicacioni fructus sacramti. Tertio
S. Doctor ait, per verba: hic est ca-
lis equinus mei, significari conversio-
nem per sequentia ~~verba~~ vero triplicem
fructus Eucharistiae, scilicet aeterna ha-
ereditate, per verba: novi et Veteris
Testamenti, iustitia gratia, qua habet^{ur} fide
per fidem et explicat^{ur} per verba: my-
sterium fidei, deletionem peccati signifi-
cat^{ur} per verba: qui pro vobis. quan-
tum ad correctionem Cajetani: illa facta
est, n^{on} q^{uod} doctrina esset falsa, hoc est
Pontifex minime decidit, sed q^{uod} q^{uod}ta
officium boni comendatoris n^{on} expli-
casset S. Thomas, ut debebat.

193. Ad 2. Confirmacione. S. Thomas dicitur
ad significacionem accidentalem de fructu
sacramti. G. H. ad significacionem substantialem

quæritis. N. B. qd si quis nollet
valere consecraco per præcedentia
verba, nisi qd finivisset em se-
quentia, vellet effectus suspendere
q. n. p. ut dictum e de sacramtis in
g. n. 170. ad B. g. formaco. N. B.

Ratio prima e memoria passiois Do-
mini, qua melius exprimitur per effectus
et effusio sanguinis, quæ per formam et
traditioem corporis. r. consecraco calicis
e posterior et ultima et vocibus illis:
qui pro vobis effundat, sufficienter
significat effusio sanguinis. B. cum sacri-
ficiis in cruce consumatur fuerit effu-
sio sanguinis, recte em in altari post
consecracoem ultimam subiunguntur voces,
quibus denotetur effusio sanguinis.

Ob. Concilium colonienſe dicit post
consecracoem calicis contineri illis verbis
huiusmodi: usq. ad illa hoc faute.
Conform: i. Voces sequentes in aliq. q.
precedunt, nam apud S. Luc. 22. ita
ponitur: hic e calix novus testamti in
sanguine meo. eadem fere ponitur. i. p.
ii. qd em sit certum. r. nulla e

199.

rao, quare Xp̄us n̄ voluerit em̄
voce sequentes ee sentles, sicut vo,
luit ee sentle invocaco Trinitis in
baptismo: R. N. ḡtia. q̄tinet in illis
verbis foa, sed n̄ oia s̄ partes foa,
ab hoc ē illis locis abstractis. Deinde
Concil: Coloniense, q̄ credo ee idd
cum citato parte r. c. 14. omittit mi,
perius fidei. ad i. Conson: em̄ parti
cula ē praevidit, quin sit de sentia.
R. r. N. ḡtia. si quis gō ita diceret: hic
ē calix efundendi pro vobis spiritus mei,
illa verba: efundendi pro vobis n̄
sent sentia.

195. Ad vero in foa S. Luca et S. Pauli
videt salte vob letatm ee sentlis, q̄
sine ysa n̄ ē sensus, sicut em̄ in
nostra foa ē sentlis vob calix, q̄
est sensus: hic ē spiritus mei: et
hoc nostra foa usurpat melis, qua
simplicior ad exprimendū potū.
ad r. Conson. Praes, quare no
luerit, post ee eade, ab quas
noluit ee sentle invocaco
Trinitis in absolute, et sit pro

rase voluntas, arguentes em ha
 st, q' baptisng e jama sacramentū,
 et eterna p'stas fidei Christiana
 q'formas vero realiter instituta ad
 professioe fidei, hinc X'us noluit
 dare gradū, nisi fiat expressa
 invocao trinitis t'q' p'cipui mi
 serij. hoc t'n arguente per se
 respicitur X'us, quare licet em si
 miles p'cedit offerri pro verbis illis
 sequentib' in E'da p'ecrase, n
 legitur similiter X'us em, ibi illa
 verba respexisse, cum gloria ejus
 voluntas, nobis q'et ex oib' r'orib'
 in p'bas aductis.

Ob. 6. f'ca nostra n' sufficit ad
 sacrificiū. q' negs ad sacramtū.
 Confm: si q's omittet verba se
 quentia, d'beret d'nuo p'ecrare,
 q' s' censura. R. q's. n' ee certū.
 q' p' plus requir' ad sacrificiū, quā
 ad sacramtū. si juxta plurimos ad
 sacrificiū requir' conis, juxta n'
 nullos em oblas n' t'n q'ia requir'

196.

ad Sacram. R. R. N. A. en sub
hee panis Eucharistia e sacrificium
quod dicitur traditio corporis Christi
in verbis. deinde sacrificium missae
n e cruentum. qd n dicitur ibi ee
effusio sanguinis. effusio vero sanguinis
facta in cruce significat per hoc
in verborum ponat sub specie panis
corpus, et sub specie vini sanguis.
negs em nesci e, ut oes fines sa-
crificij exprimant per fca, modo
exprimant fca.

197. ad Confess: N. g. f. In legibz nostris
sentia n ee certa. cum igit in
administrazione Sacramentoru ea, quaedam
valore spectant, debeant ee certa
debet em repeti tota fca, cum n
sit certu verba assignata ee
sufficientia, licet hoc nobis vi-
deat pabilis. Cateru addo ex ru-
bricis missalis. c. 4. de effectibz.
S. 5. si quis post consecratione vel
elevatione calicis n recordet se
oia dixisse, n dicit turbari, sed p-
ponere, se dixisse, que solent dici.

si am certo fiat, aliqua ex cen-
 tialibz, vel ex ijs, de quibz diximus
 factz, an sint sententia, se omittisse,
 vel si em dubitet, n quomodocumqz,
 sed ut hnt rubrica, valde pbliter,
 repetat qsecrase sub gditione, si
 vero dubitet, vel em fiat, omittat
 aliqz n sententia, n resumat, sed
 pcedat.

Ob: 7. ex Gon: licet verba sequen-
 tia n sint sententia apud aet, pnt
 tn ee sententia apud Romanos. go
 nostra pbaes n sbrunt. p: d.
 p: dicit. Nov tm detmisse late,
 et ultima maale detmisse reli-
 quippe Calia, ut diximus circa
 Sacramm ordinis n: 99. de Sacm. in
 gee et legg. P: N. A. ad p: N. A.
 hoc mo pot em dici, gratis ee cen-
 tialia verba in qsecrase panis: q
 pro vobis tradet: pot dici ijs
 sentent ee pane, azymu: Ite qsec
 in qformase ee sentent n tm unitive
 frontis, sed em cateraru partiu.
 Unde nulla e paritas ab uno ad

199.

alterius. In ordine gratia in factu
coni auctoritate et praxi Julia.
at vero in grecease Xpus in ming
detmarit foa, qua in baptisus,
ut tenent auctores, quare hoc no
va gjectura Joneti e absq, funda
mento raris et auctoritatis.

200. Ob. 8. gra 3. Concluf. P. Ambros.
lib. 4. de Sacram. c. 4. ait: ubi ve
nit, ut officiat venerabile da
crum jam in suis sermonibus ea
cerdos, sed ut in sermonibus Xpi, go
verba illa in dicuntur recitative.
Conferm: i. si sacerdos sine praxe
dentibus diceret hoc sola verba, in
diceret illa recitative: go nqm illa
dicuntur. r. iuxta nostram opinionem
officiaret Xpus ee sub specie panis
illius, qui adfuit in Cena Xpi. hoc
in officio. go. R. N. gra. P. Cater
tm vult dicere, qd sacerdos princi
paliter in suis, sed principalissime
utatur sermonibus Xpi. sicut Matth.
10. dicitur: in vos estis, qui loquimini,

Sed Spiritus Patris vestri. pr. em
 diei, S. Ambrósij. suffragere vo
 Cuius effectus Sacramti. pen
 dere sentititer à Verbis reci
 tativè platis, sed à platis en
 untiativè. ad Confon. N. gfiã.
 in illo casu nulla est rão, cur
 pferantur recitativè. ad 2. Confon.
 N. min. sacerdos dicit utrumq;
 et Xrus ee sub speciebus panis modo
 presentibus et fuisse sub illis:
 hoc dicit recitativè, illud enuntiati
 tivè.

Ob: 9. si sacerdos pferat verba
 enuntiativè, dicit ee corpus suum: 201.
 hoc è falsu. go. Confon. Verba
 accipite in: bibite ex hoc calice in
 tm dicuntur recitativè: go. em res
 liqua. pr. gfiã. n. decet in eodẽ
 glectu aliqua dicere recitativè tm
 et alia em enuntiativè. Confon. 2.
 Xrus potuit instituere, ut sufficere
 plas recitativa. go sufficit. pr.
 gfiã. Doctores exprimentes ea sufficere
 validè pccerant. go. 3. sacerdos

sufficiens gsecrat ex verbis Xri
si eius verba recitatae narret.
R. D. m. si legit noie suo. C. noie
Xri. N. maj: C.

202. Ad Confem. qdam auctores volunt
oia dici enuntiatiue. Sed hoc omif
so. N. qfia ad jr. N. A. q. e. specialis
rao aliqua pferendi enuntiatiue,
qua n. e. pro alijs. ad 2. Confem.
C. A. N. qfia. q. aliter voluerit. jr.
nostris ratiobz. doctores q. hnt
ut haec probi intia q. forme intioni
Cultra et Xri prevalente private
opinionem. ad 2. Confem. N. A. alias
sacerdos legens ex voluntate superiorum
vel Xri verba gsecraois ex Evangelio
gsecraret